

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Volilno gibanje.

Državnozborski volilci okrajev Gornjigrad, Šoštanj, Slovenjgradec, Maribor in Arvež! Dne 4. julija pojedite na volišče, da izberete naslednika Vašemu kmečkemu posl. V. Ježovniku.

Kandidat kmečkega ljudstva je:

Ivan Kac
veleposestnik in župan v Šmartnem pri Slovenjgradcu.

Delajte za zmago svojega kmetškega tovariša! Vsakdo stori svojo dolžnost!

Kmečki volilni odbor.

Nedeljski shodi.

26. t. m. dopoldne se je vršil volilni shod v Št. Bricu pri Velenju in sicer pri g. Berlizgu. Otvoril ga je g. dr. Lipold, kateri je dal besedo navzočemu drž. posl. Robleku, ki je, burno pozdravljen, izvajal v kratkem sledeče: Volilni boj se vrši v znamenju poštenosti na naši, v znamenju hinavstva in politične neznačajnosti pa na klerikalni strani. Razjasnjuje program napredne stranke in pravi, da gospodarska stran tega programa temelji na skupnih interesih kmetijstva, delavstva in obrtništva. Bodi nam geslo: »Kmet voli kmeta« tem bolj sveto, ker so ga omadeževali in zavrgli klerikalci na ljubo mandata željnemu profesorju. Poziva konečno volilce, da oddajo vsi svoje glasove dne 4. julija kmečkemu kandidatu g. Ivanu Kacu, posestniku v Šmartnem pri Slovenjgradcu. (Navdušenje odobravanje in ploskanje.) Za njim je povzel besedo g. dr. Lipold iz Celja in je razlagal pomen državnozborskih volitev, kjer imata kmet in delavec priliko, da odločata o svoji in svojega naroda usodi. Na to je z mnogoštevilnimi vzgledi dokazal, da delajo duhovniški poslanci za se, za škofove in vlado — ljudstvo ima od njihovega »delovanja« bore malo ali ničesar. Tudi njihova izvajanja so vzeli volilci s pritrjevanjem na znanje in se je na to shod zaključil.

Shod v gostilni g. Apata v Stari vasi pri Velenju je izvršten uspel. Navzočih je bilo nad 100 volilcev. Otvoril je shod in mu tudi predsedoval g. Glažer. G. drž. posl. Roblek se je uvodoma spominjal v svojem govoru blagodejnega in svojemu volilnemu okraju koristnega delovanja bivšega drž. posl. V. Ježovnika. Protikandidat Kacov je pisal svoj čas v »Domovini« o dr. Korošcu tako-le: »Moram enkrat pojasniti delovanje lažnjivega dopisuna dr. Korošca, ki je perfiden in brez sence značaja.« Teh besed dr. Verstovšek še do danes ni preklical in torej veljajo še sedaj. . . Naš boj je pošten in odkrit. Sklicujemo samo javne shode, kamor lahko vsakdo pride, klerikalci pa se zapirajo s svojimi zaupniki med štiri stene, ker se bojijo resnice. (Viharno ploskanje.) Dr. Lipold govori o boju za splošno in enako volilno pravico, v katerem so nižji sloji zmagali. Tolmači program narodne stranke in oriše značaja obeh kandidatov. Mnogo smehu in prezirnih medklicov na prof. Verstovška je vzbudila anekdota s Husom in pa z nalogo o splavarstvu. Na tó se je oglasil k besedi g. dr. Janko Sernec iz Celja, ki poda kratko in pregledno sliko kmečkega polit. gibanja od l. 1848 do danes. Na to je z jedrnatimi besedami ožigosal gonjo klerikalcev proti šoli in naprednemu časopisju ter visoke državne izdatke za duhovništvo. Izrekel je konečno željo, da bi se tudi na Slovenskem že ukoreninilo prepričanje, da sodijo na odgovorna mesta ljudskih zastopnikov le značajni in neomadeževani ljudje. — Govorili so nadalje: gg. Skaza, Anton Pečecnik in Ropotar, kateri je ob splošnem smehu zavrnil napad bojda »kmečkega« lista »Slov. Gosp.« na njega. — Ta list mu je očital, da se je pri nekem shodu »valjal v senci«. No, valjal se je pa v senci tudi gospod faj-

Volilci gornjegrajskega okraja!

V našem okraju rabimo nujno poslanca, ki se bode pri vladi odločno zavzel za naše splavarske pravice, lesno trgovino, železnico, za popolno ravnopravnost slovenskega jezika, za nastavljanje slovenskih uradnikov in ki se bode upal priganjati državne uradnike k strogi pravičnosti in hitrejšemu uradovanju.

Znano Vam je po večini, da plavi gornjegrajska knezoškofova graščina po reki Savini in Dreti ogromno število lesa in da dela ta les zlasti ob Dreti po jezovih žag, mlinov in na obrežnih zemljiščih mnogo škode.

Na našo pritožbo dá sicer politična oblast prouzročeno škodo ceniti, toda državni tehnik navadno spozna, da je škodo povzročil les samo do polovice, drugo polovico pa voda; ne da si od zastopnikov občine dopovedati, da bi voda sama zemlje ne odnesla če bi je les ne bil načel in porušil. Zaradi take razsodbe pade polovica stroškov za napravlanje obrežnih varnostnih naprav po krivici na dotičnega poškodovanega posestnika, polovica pa na graščino. Ravnotako se razdele troški za komisije. Proti temu vloženi ugovori se pri višji oblasti več let ne rešijo, načeto obrežje ostane nezavarovano, ob novej plavbi in ob veliki vodi se zemlja znova ruši in predno se ugovor reši, je kmet ob lep kos zemlje. Ako pa je slučajno graščina obsojena na plačilo vseh stroškov, kar se zgodi jako redko, potem ugovarja graščina in zadeva se zopet zavleče na več let. Naj torej izpade razsodba tako ali tako, vselej je kmet ob zemljo in te škode mu nikdo ne povrne.

Spoznali smo, da tiči vzrok temu škodljivemu zavlačevanju deloma v pomanjkljivosti postav in v pomanjkljivosti določb plavnih pravic, deloma v počasnosti uradovanja, nekaj pa tudi v tem, ker so uradniki nemške narodnosti, ki nam niso naklonjeni. Navadno ne pomaga državna uprava kmetu proti knezoškofovi graščini; zato so škofovi uradniki mnogokrat kmete s svojimi praznimi obljubami brez strahu za nos vodili.

Največ naših pritožb proti takemu ravnanju je spraval pred vlado pokojni poslanec Vinko Ježovnik, radi česar so se razmere v zadnjem času četudi malo, a vsaj nekaj zboljšale.

Naše splavarske pravice kličejo na pomoč našega poslanca proti knezoškofovi graščini in proti politični oblasti, ki hoče dati graščini na našo škodo predpravice. Naše pravice so stare, graščina pa je začela plaviti šele pred 12 leti; zato imamo mi prednost, a ne ona.

Pokojni Ježovnik je upal nastopiti proti turškemu paševanju knezoškofovega gospodarstva. Na njegovo mesto bi duhovniška stranka sedaj rada dobila profesorja Vrstovška.

Kandidat za državni zbor profesor Vrstovšek nam sicer obljube po shodih, da se hoče za nas potegovati. Toda te obljube so prazne pene. Profesor Vrstovšek je podpisal duhovniku Korošcu pismeno obljubo, da bode v državnem zboru držal z njim in z njegovo stranko. Jasno je kot beli dan, da Korošec ne sme dovoliti, da bi kateri poslanec duhovniške stranke nastopil proti krivičnemu gospodarstvu ljubljanskega knezoškofa.

Ljubljanski škof je pred 12 leti postavil v Nazarju veliko žago, dal jo je v najem Italjanu Feltrinelliju, s tem je odvzel stotini kmetov lesno trgovino,

ki ga je dal potem v »cajtenge« iz same zavisti, da se sme kmet tudi enkrat valjati v senci, hladeči ude ubogega in utrujenega fajmoštra. Kandidatura g. Iv. Kaca je bila enoglasno sprejeta.

Shod v Zavodnem. Ko je v Zavodnem (pri Šoštanju) ob 12 uri minila maša, se je postavil župnik Rožman na sejmische in kričal nad farani, ki jih je bilo zaradi slabega vremena itak malo: »Nobeden pamenen človek ne gre k Ročniku, imate še dve drugi gostilni, v eni se toči bizeljanc po 32 kr. itd. . . « Čisto kot kak semenjski kramar! — In vkljub temu se je zbralo do 25 mož, ki so z zanimanjem sledili izvaja-

no kot postranski zaslužek, od tega časa se je dobček stekal v tuji žep, škof pa si je nakopal milijonski dolg. To vse se je dogodilo, ker nismo imeli poslanca, ki bi vladi pojasnil mizerijo škofovega gospodarstva.

Da bi vlada pomagala zavoženemu škofovemu gospodarstvu, mu je pred 5 leti z dovoljenjem klerikalnih poslancev odpisala 160 tisoč kron dolžne dave, seveda smo morali tako nastali primanjkljaj plačati mi davkoplačniki, saj ni bilo poslanca, ki bi bil to zabranil.

Lani je vlada nastavila v Gornjemgradu državnega gozdarskega nadzornika, ki nadzoruje škofovo gospodarstvo, z mesečno plačo 600 K, kar znaša na leto 7200 K. Kako pridemo davkoplačniki do tega, da moramo plačevati te tisočake zato, ker škof slabo gospodari?

Lani je dala vlada ljubljanskemu škofu jeden milijon kron posojila, za kar bode škof plačeval le 1 odstotek obresti, druge odstotke moramo zanj plačati davkoplačniki. Med sloven. poslanci nosita zvonec dr. I. Šusteršič ter škofov zagovornik in duhovnik dr. Korošec, ta dva sta v to na naš račun privolila. Ježovnik ni mogel tega zabraniti, ker je bil bolan.

Poslanci Šusteršičeve in Koroščeve vrste so bili predlani glasovali za nagodbo z Ogersko. Po tej nagodbi plačujejo Ogri k skupnim državnim potrebam samo 33 odstotkov, mi pa 77 odstotkov. Potem so bili še toli predrzni, da so se po naših shodih hvallili, da so delali za kmeta, seveda so v svoji zvitosti zamolčali, da ne za našega, temveč za ogerskega kmeta. Poslanci te stranke so vladi in Ogrom na ljubo glasovali za zatvoritev srbske meje za naš les, s čim so naše splavarstvo in lesno trgovino silno oškodovali. V zahvalo za njihovo glasovanje daje sedaj vlada na račun našega žepa duhovniškimi gospodarskim organizacijam lepe podpore.

Poslanci duhovniške ali klerikalne stranke, med njimi njihov najmlajši kandidat profesor Vrstovšek, ne morejo volilcem gornjegrajskega okraja ničesar koristiti. Oni bodo morali molčati, če nam škofov les uničuje zemljo, če leže naše zadeve več let pri uradih, če se nam jemlje in oškoduje lesna trgovina, če moramo mesto škofa plačevati davek in obresti za njegova posojila. Ti poslanci so zagovorniki slabega knezoškofovega gospodarstva in podporniki nemške vlade; zato se za kmetove pravice in za pravice slovenskega jezika odločno ne potegujejo. Skratka, poslanci duhovniške ali klerikalne stranke sujejo doma po shodih ljudstvu pesek v oči, da delajo za njega, na Dunaju pa gredo z nemško vlado na škodo slovenskega kmeta in celega naroda. Kadar bodo res delali za slovenskega kmeta in sploh za narod, takrat se bodemo tudi mi z njimi združili, ob sedanjem njihovem ravnanju pa ne moremo; zato priporočamo in kličemo:

Vsakdo, ki hoče slovenskemu kmetu in vsemu narodu koristiti, naj zapiše dne 4. julija 1910 na volilno glasovnico ime:

IVAN KAC,

kmet in župan v Šmartnem pri Slovenjgradcu;

ta mož ni v nobeni zvezi s Korošcem in Šusteršičem, on bode odločno zastopal naše koristi proti izkoriščevalcem slovenskega kmeta in naroda.

Kmetje gornjegrajskega okraja.

njem gg. dr. Kodermana in urednika Spindlerja o volitvah, o agitaciji itd. Navzoči volilci so obljubili zadnji teden vse storiti, da bo tudi v Zavodni dobil kmečki kandidat Ivan Kac častno število glasov.

V Peniku (občina Sv. Florjan) pri Vidnerju se je zbralo iz te vasi lepo število mož. Z zanimanjem so poslušali besede raznih govornikov dr. Kalana, dr. Kodermana in urednika Spindlerja. Prva dva sta razpravljala o nalogah, ki jih prevzame bodoči državni poslanec, sta slikala razlike med ljudskim kandidatom Kacem in vsiljivcem dr. Verstovškom in sta pozivala volilce, naj glasujejo 4. julija po svoji svo-

bodni volji. Može so obljubili storiti vse, da tudi šentflorjanska občina ne zaostane za drugimi v boju za kmečkega kandidata.

Lokovica za Šoštanjem je kraj, kjer se še nikoli ni vršil kakšen političen shod. Vas je veljala poprej za zatočišče klerikalcev, a zadnja leta se je stvar temeljito spremenila. Zato je bil včeraj tudi shod, kateri se je vršil pri kmetu Strožiču, po dom. Florjancu — v Lokovici ni nobene gostilne — jako dobro obiskan. Predsedoval je domači posestnik Pirc, govoril je prvi g. Lešničar iz Celja, kateri je poljudno razlagal program kmečkega kandidata Kaca in povedal marsikatero veselo zgodbo o spreobrnjenem »liberalcu« in »kmečkem« kandidatu Verstovšku. — Videlo se je, da že vedo kmetje v odlični meri ceniti vse »vrline« g. profesorja: ne jemlje ga namreč nikdo resno. Na razgovor so prišle potem razne domače zadeve. Kandidaturo Kacovo sta priporočala na to še dočimlji g. župan Košan in pos. Pirc.

Shoda v Ribnici so se udeležili najuglednejši možje iz občin Ribnica in Janževi vrh. Predsedoval je župan iz Janževoga vrha g. Uran. Govorili so gg. kandidat Kac, kmetovalec Verdnik-Kralj in dež. posl. dr. Kukovec, ki je obširno pojasnil pomen volitev ter napade klerikalnega časopisja iz zadnjega časa. Vsi možje so se z velikim navdušenjem izrekli za Kacovo kandidaturo in so obljubili storiti vse, da bo Kacu zmaga zagotovljena.

V Vuhredu se je vršil pri Sgermu krasno obiskan shod. Predsedoval je župan g. Osrajnik. Ob velikem navdušenju so govorili kandidat Kac, kmet Verdnik-Kralj, Ferdinand Osrajnik in dr. Kukovec. Vuhreška občina stoji kakor en mož za Kaca. Na shodu je bilo mnogo volilcev tudi od Sv. Antona na Pohorju, ki so istotako odločno obljubili napeti vse moči, da v njihovi občini dobi kmečki kandidat Kac ogromno večino. Marnberški okraj bo tokrat zopet pokazal, da je klerikalizem v njem sicer že tudi pogljal svoje trupene korenine, da pa po svoje pretežni večini stoji v taboru naprednega kmečkega ljudstva.

Shod v Otiškem vrhu minolo nedeljo je bil obiskan od 70—80 volilcev šentjanske in otiške občine. Ob velikem navdušenju so o državnem zboru, o gospodarskih vprašanjih in o volitvah razpravljali gg. Verdnik, Stibler in dr. Karlovšek. Shod je v krasnem razpoloženju volilcev trajal nad tri ure. Kaceva kandidaturo je bila soglasno sprejeta in se pri protiglasovanju ni dvignila niti ena roka.

Glejte, da dobe vsi napredni volilci legitimacije (izkaznice) in glasovnice! Kdor bi je ne dobil, naj si gre sam ponje na občino!

Svarilen glas volilcem od slovenskega kmeta.

Vrl slovenski kmet iz **Dobja pri Planini** (kozjanski okraj) nam piše: Nas uboge Dobočane obiskujejo razne nesreče, ujme itd. Ali nam kdo pomaga? O, kadar se gre za volitve, takrat nam črnosukneži vse mogoče obljubljuje, ko bi nam pa trebalo pomagati, pa jih ni nikjer. V vzglad volilcem v okrajih Marenberg, Šoštanj, Slovenjgradec, Gornji grad in Arvež navedem tu samo par slučajev:

Znano je, da okraje Rogatec, Šmarje in Kozje zastopa v državnem zboru znani dr. Korošec, okraje Brežice, Selnica in Laško pa dr. Benkovič. Leta 1908 je pogorelo posestniku tukajšnje župnije vse poslopje, obleka in vsa hrana za ljudi in živino. Revež s 7 malimi otroci se je nahajal v največji bedi. Kaj je za storiti, smo tuhtali njegovi sosedje. Zložili smo ponižno prošnjo za podporo in nse obrnili ž njo na poslanca dr. Benkoviča, naj bi jo predložil na pristojnem mestu, jo podpiral in posredoval, da dobi revež nekaj podpore, da preživi sebe in uboge otroke, ki so brez obleke in brez živeža pod milim nebom. Poslanec dr. Benkovič je seveda vse obljubil in izjavil pismeno, da je podpora pogorelcu zagotovljena. A **preteklo je l. 1908, leto 1909 in že polovica l. 1910, pa o podpori ni ne duha ne sluha**

Drug slučaj: V drugi polovici lanskega leta 1909 pogorelo je zopet tukajšnjemu posestniku župnije in občine Dobje vse poslopje, obleka in hrana za ljudi in živino, zraven še 8 glav živine in 12 svinj. Posestnik je bil sicer za poslopje zavarovan in mu je zavarovalna družba »Dunav« takoj izplačala zavarovalnino, s katero si je pogorelec saj neokliko odpomogel; pa njegovi stariši kot prevžitkarji so ostali brez vse podpore, obleke in živeža. Kaj bi bilo storiti z ubogim prevžitkarjem? Občina Dobje spada pod kozjanski okraj, katerega zastopa poslanec dr. Korošec; s tem poslancem, ki je pravi bratec poslanca dr. Benkoviča, ni nič za napraviti. **Zložili smo ponižno prošnjo za podporo in jo poslali kmečkemu posl. Francu Robleku, kateri zastopa celjski okraj. Glejte in strmite, kaj se je zgodilo! Poslanec F. Roblek, kateri ne zastopa kozjanskega okraja, je vendar izposloval pogorelcu prevžitkarju podpore 80 K. Kdo torej zastopa in podpira ubogo kmetisko ljudstvo? Menda črnosukneži duhovniki in poslanci na njih komando izvoljeni?? Ne, in stoprat ne. Ti možje so se vsiljevali za poslance le iz čistilakomnosti in da bi sebi žepe polnili, ljudstvo pa pokorili z glodom in drugimi revščinami. Volilci okrajev Marenberg itd., menda vendar ne bode tako neumni, da bi volili vam od duhovščine vsiljenega kandidata Verstovška, ker imate tukaj dovolj jasni vzgled, kdo je naš kmetijski prijatelj. Prihodnjic še več enakih vzgledov.**

Pazite, da ne izgubite legitimacij in glasovnic! Glejte, da vam jih ne vzamejo nasprotni agitatorji!

Nova Štifta pri Gornjem gradu. Ubogi klerikalci! Kako slaba jim prede! — V št. 25. »Slov. Gosp.« kličejo nedolžne Marijine device v volilni broj proti ljutim in »vsiljivim liberalcem«. Kako smešno, nedolžne in pobožne device bi naj svojo čistost in mirno vest vznemirjale in razburjale z agitacijo za prof. Verstovška, ki še pred par leti ni vedel duhovnika drugače imenovati nego far in se je pri sv. maši pri najimentnejšemu delu obnašal pohujšljivo tako da so mu celo dijaki — v teh letih bolj lahkomišljeni, kot ne — zamerili in se mu čudili! Kar pa dopisnik kvasi o pisanju v »Nar. Listu« pri zadnjih državnoborskih volitvah, ga spomnimo samo na pesem, katero so takrat kovale o brezvernih »liberalcih«. Kdo začneja? Dovolj sedaj!

Nova Štifta pri Gornjem gradu. Kakor svedoči št. 25. št. 25. »Slov. Gosp.« t. l., so klerikalci silno razburjeni, da so si upali »vsiljivi« Celjani enkrat polukniti tudi v naš krasni kraj ter povedati ljudem odkritosrčno besedo. Razume se, da to do dna srca boli našega sicer na zunaj zelo prijaznega, a v notranjosti zelo razburljivega župnika. On je bil trdne misli, da ko on pride k nam, ne bode smel nobeden drugače misliti, govoriti, delati, ja, celo ne drugače dihati, nego on. G. župnik, dnevi tlačanstva, tudi duševnega, so minili. Tudi takozvana nerazsodna masa ljudstva začne enkrat misliti, posebno, ako se jo večkrat vara, kakor to najbolj znajo lažnjivi in obrekli klerikalci, bodisi zasebno, bodisi javno. Da je v dotičnem dopisu zopet dobil naš g. nadučitelj največjo porcijo pod nos, je samo ob sebi umevno, posebno od tedaj, odkar župnikuje pri nas g. Ferme, ki je baje v sorodu s tistim Fermetom, ki so ga pred nekaj leti v Celju obesili radi roparskega umora, tako je pripovedoval še letos neki gospod s spodnjih krajev. Zavedni farmani, ki poznamo našega g. nadučitelja že 24. leto, vprašamo g. župnika, kdo je začel sovražstvo in vsled tega jezo med Vama, ktero jezo si baje mora g. nadučitelj hoditi hladit po gostilnah? Z resnico na dan! Vprašamo vas nadalje, koliko vina ste dali Vi g. nadučitelju zastoj in odkod imate Vi pravico njegove korake nadzorovati, kam on gre? Ste li Vi kak njegov nadzornik, ki še skoraj niste toliko let na svetu, kakor je on učitelj? — Kar se tiče pitja vina zastoj pri g. Golobu in da se je g. nadučitelj baje zaklel, da ne gre nikoli k njemu, o tem se bodeta sama zmenila in ne briga nobenega drugega nič. Ako pa dotični lažnjivi dopisnik vse laži od klepetavih bab pobira in zlorablja v osramočenje bližnjega, je prav le njemu, pameten in razsodnen človek ga ne bode posmehal nikoli. Ravno take klepetulje so bile vzrok, da je bil g. nadučitelja baje »nabebudni« sin obsojen v kazen, a g. dopisniku javimo, da ga ni nadučiteljev sin nikoli nič stal in nima ničesar zapovedovati nad njim! Naj se uči državnih postav! — Ko bi bil dotični dopisnik navzoč pri g. Semu takrat, gotovo bi ne kvasil takšnih neumnosti, ker so bili vsi navzočniki z izvajanj govornikov zadovoljni in so jim tudi pritrjevali. Največ je bilo gospodarskega pogovora. Dopisnika vprašamo pa, zakaj so kmetje nevoljni glede pašniške zadruge, ker pravijo, da morajo le plačevati, ne dobijo za to ničesar. Živinoreja bi se morala povzdigovati, pašniki se pa vsled netrebljenja zmanjšujejo, živina od žeje crka na planjini itd. Je-li še kdo le z mezincem ganil, da bi kaj storil na planjini za živino našega kmeta-trpina, odkar obstoji pašniška zadruga v duhovniških rokah? Res je, da vrana vrani ne izkljuže oči. — Kmetje, trpini, Vi veste dobro, kje Vas čovelj žuli! Noben stan Vas ne more na višjih mestih bolje zagovarjati, nego vaš sotrpin-kmet. On ve, kako se mora mučiti, da se dobi za davek in druge potrebščine; kak profesor, bivši liberalci in brezverniki nima niti pojma o tem. Radi tega napišite doma ime tistega, katerega mislite voliti in oddajte dne 4. julija t. l. neustrašeno svoj volilni listek komisiji. 4. julij naj bo slavn dan za kmeta-trpina! Ponosno naprej!

Iz Podgorja pri Slov. Gradcu. Na dopise v tej volilni borbi v »Straži« in »Slov. Gospodarju«, katere je v večini pisal naš gospod Franc Pečnik, župnik, v katerih se g. Ivana Kaca nesramno napada, pa hočem jaz kot priprosti kmet poročati, da se naš župnik Pečnik v resnici postavlja po svoji skromni duševni zmožnosti tako, kakor da bi bil on kurator čez nas kmete in posestnike v Podgorju. Mislim, da je dolžnost vsakega poštenega kmeta v Podgorju, da širšemu svetu dokažemo, da nismo mi pod Franclovo komando, in to bomo dokazali s tem, da gremo vsi volit in oddamo neustrašeno naše glasove kmečkemu kandidatu iz naše sredine: Ivanu Kacu. Kar se pa tiče istih dopisov, ki jih župnik Pečnik s peklenščekovo hudobnostjo med drugim tudi na račun sorodnikov gospoda Kaca v »Straži« in »Slov. Gospodarju« piše, bomo pozneje odgovorili. Za sedaj pa samo to: Dopisun, ki napada v klerikalnih listih našega kmečkega kandidata in druge dobre prave kmete, kakor Kralja iz Šmartnega in Ivana Verdника, županu iz Otiškega vrha, pa naj bode miren, ker drugače bomo prisiljeni javno naznaniiti, kako je Pokneča Jula od dopisnika na podlagi krščanske ljubezni 2 kroni sprejela ali dobila.

Naravnost na naslov našega župnika v Podgorju, kateri pa piše med drugim v imenu nas kmetov iz Podgorja, pa povem, da je za njega najboljšje, če se on s svojo kuharico Malči preje poravna, da se ne bodo ravno v postelji tega našega dušnega pastirja godjili tako veliki, da celo smrtni grehi. Če bomo začeli gnoj mi kidati pri Pečniku, bode gotovo veliko smradu in zna za njega postati usodepolni čas. — Prihodnjic več. **Kmet iz Podgorja.**

Pozor na glasovnice! Po klerikalnih očibnah se delijo našim volilcem glasovnice **brez** uradnega pečata. To je navadna sleparija, ker so take glasovnice neveljavne. V rokah imamo par takih glasovnic iz občine Št. Ilj pri Velenju. Ukrenili smo potrebno, da se bo sleparija zasedovala. **Opozarjamo pa naše somišljenike in agitatorje, naj pregledajo glasovnice pri vseh naših volilcih, da se dobe pravočasno pravilne glasovnice z uradnim pečatom.**

Iz Velenja nam piše somišljenik: Zvezarji nam po svojih umazanih listih očitajo nemškutarstvo. Vprašali bi pa njih in njihove duhovne vodje, kdo je pri zadnjih deželnozbornskih volitvah agitiral za nemškonacijonalnega brivca Kralla? Zakaj se ni takrat oglasil Tadaus Hartriegl (Verstovšek)? On naj sploh lepo molči o nemškutariji; njegova rodbina je od nekdanj nemškutarstva in njegov brat je bil znan kot strasten nemškutar. In Tadaus Hartriegl — ali se nisi postavljaj včas, da si se komaj na vseučilišču slovenski naučil? Ne bi te prijel — pa če zmerjaš nas za nemškutarje, ti moramo že povedati, kdo si. Ijubi Hartriegl!

„Kaca bodo volili liberalni advokati“ piše »Straža«. Ali ni smešno tako pisarjenje? V celem okraju sta samo dva slovenska odvetnika; a od teh dela eden za Verstovška (dr. Mayer v Šoštanju), drugi, dr. Bratkovič v Slovenjgradcu, pa se s politiko sploh ne bavi...

Čudne zgodbe o „pobožnem“ kandidatu Verstovšku. Zadnjič smo poročali o „izvrstno uspelem“ Verstovškovem shodu v Bočni. „Pobožni“ (ne smejte se, prijatelji!) gospod profesor je šel dopoldan v cerkev, postavil se na zelo viden prostor in je na glas molil. Ko je prišel cerkovnik s pušico, je segel Verstovšek v žep in zelo počasi in vidno spustil v njo desetico. Vsi tisti ljudje, ki poznajo „vernost“ g. Verstovška že od poprej, se bodo smejali. A ta smeh bo gotovo združen s primeruo porcijo „spoštovanja“ do moža, ki si hoče sedaj s pomočjo takih sredstev priboriti mandat. Ako že obsojamo neodkritosrčnost navadnega neizobraženega človeka, se mora človek naravnost čuditi političnemu komedijanstvu g. prof. Verstovška. Ali res ni v klerikalni stranki nobenega človeka več, ki bi imel toliko čnta sramu in dostojnosti, da bi javno obsodil tako „agitacijo“ in tako „politično delovanje“? Ali ni žaljivo za klerikalne kmete, da se jih skuša s takimi sredstvi prevariti za mandat? Ali so v klerikalni stranki res mogoči taki voditelji in branitelji verskih svetinj? Resnično, vsak pošten Slovenec se mora sramovati za Verstovška in njegove pristase.

G. profesor Verstovšek in Hus. Zgodbica iz celjske gimnazije v eném dejanju. Profesor zgodovine dr. Verstovšek: No, vi I., povejte nam, zakaj so Husa sežgali? Učenec I.: „Ker je učil krivo vero“. Dr. Verstovšek (osorno): Tepec, kaj pa vi veste o tem! Kaj pa če je učil boljšo vero ko je naša. — **Drugo dejanje** te zgodbe se je odigralo, kakor opisujemo na drugem mestu, v nedeljo dne 19. junija v Bočni.

Šuntanje na shodih. V nedeljo zjutraj je imel duhovniški kandidat Verstovšek shod pri Budjanu v Družmirju. Terglav je tam po svoji stari navadi blatil učiteljstvo — saj kaj boljšega ta človek, ki zna komaj podpisati svoje ime, tudi ne razume. Pozneje je prijel neki učitelj g. Verstovška, zakaj se tako grdo in brez vzroka napada na shodih učiteljstvo, posebno ker je Verstovšek sam itak tudi učitelj. Verstovšek je na to rekel pred pričami: „E, veste mal' našuntati se mora ljudi...“ To je jako čudno mnenje o shodih, katerega so g. profesorju kmetje v Družmirju zelo, zelo zamerili. Kaj porečejo inteligenti k temu, o tem raje molčimo.

Žebetova smola. Minulo nedeljo je bil napovedan Verstovškov shod pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu v Ropičevi gostilni. Shod so pa domači kmetje, ki nočejo ničesar slišati o profesorju Verstovšku, razbili. „Mučenik“ Žebet in neki Požgan od Sv. Križa na Mariboru sta na to „zborovala“ z nekaterimi fanti in kakimi 5 imi volilci v farovžu. — „Straža“ poroča, da bode teh 5 možev z „vnemo volilo“ dr. Verstovška! To bomo sicer še-le videli, vendar pa privoščimo za sedaj Žebetu vsaj to tolažbo. In — ali ni bil nič napaden kakor običajno po ponesrečenih shodih?

Volit mora iti vsak! Šlo se bo za vsak glas! Ne se izgovarjati: bodo že brez mene opravili! Ne se izgovarjati: ne grem volit, da se nikomur ne zamerim! To bi pomenilo izdajstvo naših kmečkih koristi. Nasprotniki bodo šli do zadnjega na volišče.

Kmetje, računajte!

Če volite profesorja Verstovška, bote plačevali v davkih sledeče:

Verstovšku profesorsko plačo, ki znese na leto	6000 K,
Ker bi Verstovšek dobil kot poslanec dopust, bo namesto njega drug profesor poučeval, ki bi tudi vlekel in Verstovšek bo dobil kot poslanec še poleg tega na leto	6000 K,
to je skupaj	6000 K,
ki bodo šle iz Vaših žepov, kmetje.	18000 K,

Če volite Kaca, bo on dobil kot poslanec na leto 6000 K in nič več, in še od tega bo velik del podaril občinam.

Kmetje in delavci, računajte, ali je vreden profesor Verstovšek toliko vaših žuljev! In ko bote to pošteno preračunali, pa pojdite volit!

Kmetje, kaj pa učiteljske plače?

Klerikalci zdaj zopet strašijo po okraju in begajo kmete, češ če bo Kac izvoljen, pa bodo se učiteljem plače zvišale.

Zato čujte, kmetje:

1. **Državni zbor** sploh nima nič odločevati o učiteljskih plačah.

2. O učiteljskih plačah odločuje **deželni zbor**. — Tam je pa ravno klerikalni poslanec Robič stavil predlog za zvišanje učiteljskih plač, in ta predlog je podpisal dr. Verstovšek.

To je resnica in nič drugo!

Kmetje, kako sodi o Vas profesor Verstovšek?

Nekemu kmetu v velenjski okolici je profesor Verstovšek pripovedoval, da se kmetom veliko pre-dobro godi.

Na shodu v Legnem pa je Verstovšek rekel, da je živina sedaj polovico predraga. Ko so kmetje to slišali, naravno niso bili posebno navdušeni za Verstovška.

Iz Razborja in Pameč pri Slovenjgradcu se nam poročila, da naši somišljeniki od tamošnjih poštnotodajnih postaj ne dobivajo pisem in pošiljatev, ter da se je celo več takih zgubilo. Ukrenili smo pri pošt-nem ravnateljstvu potrebno, da bode naučilo svoje tamošnje nastavitelje — pameti.

Iz Podgorja pri Slov. Gradcu. Zadnji dopis iz Slov. Gradca v »Slov. Gosp.«, da so pošteni kmetje se v Podgorju tepli in se obnašali kakor tolovaji, je lažnjiv; pisal ga je župnik, ki svoje farane poštene kmete na tak način za ravbarje proglašala. To njegovo početje bomo kmetje 4. julija obsodili in pokazali, da smo pošteni ljudje, s tem, da bomo volili svojega prijatelja, domačina kmeta Ivana Kaca.

Kako sodi klerikalec o Kacu? Podpredsednik klerikalne stranke za slovenjgraški okraj Iv. Schön-dorfer v Staremtrgu je izjavil, da je Kac zmožen in pravi kmečki kandidat, in da je le škoda, da ni kmečka zveza takega kandidata postavila. Pri kmečkem ljudstvu vlada velika nevolja, da se mu hoče vsiliti za poslanca profesorja Verstovška.

Podgorški župnik Pečnik popravlja. Na drugem mestu prinašamo popravek župnika Pečnika iz Podgorja pri Slovenjgradcu. Nasproti temu samo povdarjamo dejstvo, da je bil župnik Pečnik dne 29. maja 1907 pred slovenjgraško sodnijo zaradi lahke telesne poškodbe, ki jo je prizadjal naprednemu kmetu, obojen na 10 K globe oziroma 24 ur zapora.

Pogajanja z Lappom. »Slovenec«, »Slov. Gospodar«, »Straža« in kar je še teh Verstovškovih smetišč, so pisali nedavno, da se je Kac pogodil z velenjskim Lappom, da bo ta svojim delavcem ukazal Kaca voliti. To je bila seveda čisto priprosta laž, ker se Lapp še za volitve nikdar brigal ni. Pač pa je res, da je dr. Verstovšek zadnjo nedeljo na nekem shodu v šoštanjanskem okraju dejal, da se je on že z Lappom pogodil in da bodo Lappovi delavci njega volili.

Veliki značaj Pušenjak se je spustil tudi v boj za svojega prijatelja Verstovška. To je namreč tisti človek, ki mu je pred nekaj leti kmečki fant v ljutomerski okolici rekel, da je **neznačajnež**. Pušenjak je fanta tožil, a fant je nastopil dokaz resnice. Pušenjak pa se je tega zbal in je — tožbo umaknil. O ti poštenjaki!

Smiklavž pri Slovenjgradcu. V nedeljo dne 19. junija t. l. je prodajal na Verstovškovem shodu pri nas tudi Pišek svoj državnozborsko modrost. Na tem shodu so se med drugim tudi nekateri kmetje pritoževali, da jim je lisica odnesla kure, vrana piščeta, zajec pa se hodil mastit v zeljak. Čujte in strmite, kaj jim je odgovoril na to učeni državni poslanec kmečke zveze g. Pišek! Če bo izvoljen g. Verstovšek, zagotavljam vas, da bo on v državnem zboru izposloval, da bote smeli od sedaj naprej vsaki na svojem posestvu pobijati lisice, vrane in zajce. O ti prismoda ti! Torej s pacni bomo smeli pobijati lisice, vrane in zajce, streljati pa ne? Vzamita raji vidva z Verstovškom vsaki en pacl, pa pojta pobijat lisic, vran in zajcev, časa imata dovolj, kmečkih žuljev denarja pa tudi; svojo modrost prodajajte po farovžih, nas kmete pustit pri miru, za norca imeti se ne pustimo od vaju. Mi bomo volili našega kandidata Ivana Kaca, ki sicer malo govori, pa pametno. Takih širokoustitnih Marjet, kakor sta vidva z Verstovškom, pa nikdar več. Sta nas razumela?

Z ušivci psuje Verstovšek ljudi, ki mu niso ravno pogodu. Če bo s tem kaj več opravil, je seveda dvomljivo. Samoobsebi umevno je, da človek Verstovškove značajnosti poštenega človeka sploh — razžaliti ne more.

Mala vas pri Slovenjgradcu. Šmarski »Volkenšibar« prosi v »Slov. Gosp.« št. 24. politično oblast pomoči zoper »nesramno hujskanje« in preteče »tolovajske napade« liberalne stranke, poleg pa na najnesramnejši način napada našega kandidata g. Ivana Kaca, da ne zna družega kakor kozličiče in teleta klati (on pa d r e t i) ter mu predbaciva, da ne more sam izpolniti mrtvaške pole ali pa poizvedovalni list za bolnišnico. Aha! Na prižnici se dela nedolžnega in pravi, da se ne briga za nobeno volitev, za hrbtom pa agitira, reklamira in deumcira na vse pretege ter meče blato po svojih faranih, da je groza. Namesto, da bi se potegoval za čast in dobro ime svojih faranov, jih psova, sramoti in toži in kliče politično oblast nad nje. Namesto, da bi se potegoval za slavo svoje fare, jo predstavlja svetu kakor kakšno tolovajško gnezdo. In takemu človeku naj bi mi kmetje verjeli, mu zaupali in ga spoštovali? Nikdar ne! Mi bomo volili po lastnem svojem prepričanju, nikdar pa ne tako, kakor on hoče, če se tudi na prižnici postavi na glavo. Le pazi, dragi Mustafa, da ne bo v pondeljek Ivan Kac podpisal od samostojnih, zavednih in pametnih kmetov izpolnjene smrtovnice Verstovšku in tvoji stranki, tebi pa izpolnil poizvedovalnega lista za norišnico. Mi kmetje ne bomo več poslušali duhovniške zveze in pa tistih njenih hujskačev, katerim niso več sveti mrlički na pokopališču in napisani na spomenikih. Fej takim podlim dušam, ki se brigajo bolj za shode bikorejske zadrage in državnozborske volitve, kakor pa za zveličanje duš svojih faranov. Sramota, da moramo farani šmarski, kakor se je to zgodilo pretečeni pondeljek, ko je ponesrečil en kmečki fant, iskati spovednika po Slovenjgradcu in Starem trgu, ker naših »gospodov« ni bilo od ranega jutra do poznega večera doma. Škofa, mariborskih kanonikov in dekana seveda to nič ne briga. Radovedni smo samo, kdo bo v Šmartnem enkrat napravil red in mir. — Naša gospoda ne moreta trpeti, razun par svojih podreptnikov, ki se jima hodijo klanjat in hliniti, nobenega odkritosrčnega in samostojnega kmeta, zato pa bodo volili 4. julija vsi tistega, ki ga najbolj črtita, našega župana Ivana Kaca, ki sicer malo govori in ne obeta Bog ve kaj, (kakor Verstovšek za 20 tisoč kron!), ker je prepošten, a prepričani smo, da bo tem več storil za nas. Legenskemu paši Plesniku pa svetujemo, naj kmalu neha s svojim hujskanjem in zabavljanjem, sicer mu bomo izpustili vrabiče izpod klobuka, da mu bodo napravili na kozolcu tako mačjo muziko, kakor je že svet ni slišal. Od pijavk kmečkega stanju se ne pustimo več komandirati!

Šmarski potovalni učitelj.

Včerašnji shodi za Kaca so se vsi prav lepo obnesli. Obširnih poročil žal več ne moremo objaviti.

O zvezi narodne stranke s štajercenci še vedno prav neumno kvasijo klerikalni listi. Rečemo danes samo to, kar smo rekli pred 3 leti, ko so nam za časa Jezovnikovih volitev istotako očitali to zvezo: kdor trdi, da je naše napredno kmečko ljudstvo zvezano s štajercijanci, je osel prvič, drugič in tretjič, in naj trdi to potem dr. Verstovšek ali dr. Korošec.

Klerikalna ljubezen do kmeta. Iz Rečice ob Paki nam pišejo: Ko je imel Verstovšek tukaj shod, je naš slavni župan Pirtošek med drugim rekel, naj Verstovšek izposluje, da se podpora po suši ali toči ne bo več tako delila ko lani in letos, ko so gornji Savinčani toliko dobili. Pačani pa nič. — No vidite kmetje v gornji Savinski dolini, to klerikalno ljubezen do Vas. Najboljše na celi stvari je namreč to, da je podpora že bila določena, ko je Pirtošek šele po hišah hodil vpraševat, koliko ima kdo živine, ker je — prvokrat pozabil. To je klerikalna skrb za kmeta. Zato pa kmetje le volite Vrstoška, če hočete imeti ravno tako »dobrega« zagovornika (!)!

Pozor na glasovnice! Poglejte, če ima vsaka uradni pečat! Če ne, zahtevajte drugo pri občini ali na dan volitve pri volilnem komisariju!

Iz političnega sveta.

v **Državni primanjkljaj** je narasel, kakor je v državni zboru povedal fin. minister Bilinjski, od 42 na 70 milijonov kron. Minister je tudi rekel, da predno zbornica ne dovoli novih davkov, tudi o novih krajevnih železnicah ne more biti govora.

v **Ogrski državni zbor** so minoli četrtek slovesno otvorili.

Državni zbor je sprejel državni proračun v prvem, drugem in tretjem branju. Zdaj razpravlja o njem gosposka zbornica.

Važni predlogi sprejeti v državnem zboru. Državna zbornica je sprejela med drugim resolucijo, naj se pri letošnjem ljudskem štetju poleg občevalnega jezika določi tudi narodnost, dalje dr. Plojevo, da mora najvišje sodišče izdajati slovenske razsodbe, če je bila obravnavana v prvi instanci slovenska.

Med Grško in Turčijo se je začela tiha vojska, pa ne s puškami in kanoni, ampak — z bojkotom. Turki nočejo in ne pustijo kupovati na Turškem nikakšnega blaga iz Grškega, nasprotno pa delajo Grki s turškimi blagom.

Na Španskem, kjer je bilo do zadnjega časa vse črno in pod vplivom samostanov, so se v zadnjih dneh začeli tega vpliva otresati. Zato pa mi v Avstriji vedno bolj lezemo v — temo!

Beležke.

v **Stare, bledorode 20-kronske bankovee** je treba še sedaj hitro zamenjati, ker jih država od 1. julija naprej ne bode več sprejemala in zamenjavala.

v **Naša narodna čast zahteva**, da proslavimo 25 letnico slovenske obrambne družbe sv. Cirila in Metoda z združenimi močmi. Dne 3. julija se zbere v Ljubljani vsa Slovenija, namreč vse, kar med nami res narodno čuti. Slovenke in Slovenci! Pripravljajte se širom domovine na to praznovanje. Darujte en dan na altar domovine! Saj pa dobite tudi vsestransko odškodnino za težave in stroške potovanja. Tako veličastne veselice še nikoli ni bilo nikjer na Slovenskem. Vse blage narodne dame v Ljubljani, po celi Kranjski in po vseh slovenskih deželah, posebno v Trstu, Gorici, Celju itd. se trudijo za sijajno proslavo tega dne. Slovenke, ve glavna opora naše ljubljene družbe, dajte posebno v področju podružnic za impozantno udeležbo! Skrbite pa tudi za jubilejna darila, da se ta dan postavimo pred domačimi in tujimi nasprotniki.

Obroki za plačevanje neposrednih davkov v 3. četrtletju 1910. Tekom III. četrtletja 1910 dotečejo, ozir. se morajo plačati neposredni davki na Štajerskem v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno - razredni in hišno - najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1910, 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1910, 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij podvrženih javnemu dajanju računov. III. četrtletni obrok dne 1. julija 1910.

Ponarejeni goldinarji. »Tgp.« poroča, da se na Sp. Štajerju razširjajo sedaj ponarejeni goldinarji z letnico 1858. Tudi pri uradih se jih je skušalo izdati. Falzifikati se spoznajo po tem, da imajo medel, skoro moder blesk in da so mastni, ako se jih potipa. Na robu manjka »viribus unitis« temveč so samo male zarezice; oreli in pa cesarjeva glava sta dobro zadeta.

v **Najdenišnice upravičene tožiti za priznanje očetovstva**. Važno razsodbo za oskrbo mladine je izreklo nedavno najvišje sodišče. Priznalo je vodstvom najdenišnic pravico v imenu svojih varovancev tožiti na priznanje očetovstva in plačevanje alimentacij!

v **Iz poštne službe**. Poštna praktikanta abs. jurista gg. Maks Pavlič in Fran Janžekovič sta imenovana za poštna konceptna praktikanta. — Poštni kontrolor Gschiel v Zidanem mostu je prestavljen na lastno prošnjo v Gradec.

v **Grozna toča** je uničila popolnoma lučansko okolico. Toča je bila zelo gosta in debela ter je pobila poleg žetve tudi neštevilno šip. Prizadeta je tudi hudo slovenska občina Gradišče. Poslanci, na pomoč!

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Občinski odbor kokarski je v svoji seji z dne 26. junija 1910 sklenil soglasno sledečo resolucijo: Slovenski narod ima silno škodo od tega, ker nastavlja vlada med nami — nemške uradnike, ki niso slovenskega jezika popolnoma, večkrat celo nič, zmožni. Prosimo nujno vse slovenske poslance, naj napnejo v državnem zboru vse moči, da dobimo v Ljubljani v najkrajšem času slovensko vseučilišče in da se naj da zagrebškemu vseučilišču reciprociteta. Tem načinom bi dosegel slovenski narod na svojem ozemlju uradnike svoje narodnosti.

Ptujski okraj.

p **Sv. Bolfenk pri Središču**. V nedeljo dne 19. tm. smo se začudeno vprašali, kaj pomeni trobojnica na Pepekovi preši. Zvedeli smo kmalu, da imamo čast videti žrtve Verstovškovega shoda, g. Žebota. Z »zanimajem« smo šli poslušat tega mučenika. Prvi je nastopil mladenič Franc Zadravec iz Vodranec, ki se v kljub svoji pobožnosti vendarle rad prvi zavrti, če le malo godec zapiska. Ta je svoj teško naučeni govor še precej dobro rešil. Temu je sledil g. Anton Kocijan iz Gode-ninec; komaj je rešil svojo ulogo. No mi mu tega ne zamerimo, mogoče, da se je med govorom, ko je kvasil o poštenosti SKSZ, spomnil svoje »marele«, ki ga v gostilni na Ogerskem željno pričakuje. Zares vzorni mladenič! Govorile so še tri mladenke in sicer: Haložan Marija, Kolarič Marija in Šenveter Bogomila. Bilo bi še, ko bi jih tisti, ki jim je napisal govore, naučil deklamirati, če že drugače ne znajo naet piti. Slišalo se je, kakor bi čitali otroci iz prvega razreda. Vsem pa je sledil g. Žebot. Ta pa je prinesel mnogo pozdravov od gospodov iz Maribora, od šentiljske mladine poseba pa je povdarjal pozdrav št. Iljske a župana. Imenitno! Govoril je o veliki potrebi zdru-

žitve mladine v klerikalno kolo. Mlatil je po liberalcih z ne prav lepimi besedami, kar očitno kaže njegovo veliko izobraženost. Naročeval je še posebej, da ob času volitev morajo voliti take možje, ki njim ne bodo kazali potem fig. Ali vendar sprevidite, da so razni Meški odveč? V duhu je gledal tudi že Sv. Bolfenk kot klerikalno trdnjavo. No s tem se je vendar malo preveč blamiral. Za par klerikalnih osebic Bolfenčani niti — z očesom ne trenejo. Pričakovali smo od njega vse kaj imenitnejšega, pa žal smo se varali. Klaverno so se razšli. **Opazovalec.**

v **Ptujske novice.** **Strela** je udarila v Vitomarcih v gospodarsko poslopje tamošnjega kovača. Pogorelo je do tal. — **Živinske cene** na zadnjem sejmju so bile sledeče: biki 64—74, voli 70—74, krave 52—68 kron za 100 kg žive teže. Svinje 100—120 vin za kg žive teže. Kupčija je bila na zadnjem sejmju jako živahna. — **Sodnik Teltschik** kje si? Ali se mu je že zjasnila pamet v Feldhofu? Zanimamo se zelo za njegovo usodo — saj je ta primer klasičen dokaz, kako se pokrijejo pod sedanjim pravosodnim ministrom tudi največje svinjarije s plaščem vsenemškega usmiljenja — seveda pri Nemcih.

v **Bratomor.** Iz Rogatca nam pišejo: V Donački gori pri Rogatcu sta živela brata Ivan in Martin Turk skupno na posestvu. 19. jun., predzadnja nedeljo, je prišel Ivan Turk malo pijan domu in si je iskal v kuhinji južino. Pri tem se je spril z bratom in se tako razjezil, da je šel v stiskalnico po puško dvocevko in strelil z njo dvakrat na brata iz neposredne bližine, tako da sta Martina Turka zadela oba naboja. Zgrudil se je in na mestu umrl. Morilca so že zaprli.

Iz Svetinj pri Ormožu. Mi imamo krajni šolski svet, kojemu načeluje gospod Fr. Vraz. župan v Cerovcu, sorodnik slavnega Stanka Vraza. Na šoli so se sedaj popravljala in barvala vsa okna, vrata itd. Potrebne reči je imel nakupiti načelnik g. Vraz in ta je vse potrebne šipe, firnež itd. kupil pri g. Mathiasu Weseliču, ki je „Gemeinderat der Stadt Friedau“, odbornik podružnice nemškega Schulverein-a, vodja nemšurske klike v Ormožu, glavni agitator vsenemške stranke pri raznih volitvah itd. Račun je znašal okroglo 70 K. Seveda bi bila ta svota za kakega slovenskega obrtnika previsoka. Kaj porečete k temu vi radikalno slovenski gospod župnik Bratušek — saj vendar brez vas g. Vraz ne stori prav nič v krajnem šolskem svetu. Napredne člane krajnega šolskega sveta pa pozivamo, da si to zadevo do prihodnje seje dobro zapomnijo, ter večini temeljito obrazložijo, da tako postopanje pač mile rečeno ni slovensko. Če je morebiti katoliško, tega pa ne vemo.

v **Smrt vsled strupa.** Iz Ptujca nam poročajo, da je postalo minuli pondeljek pos. Francu Marčiču v Zlatoliču, obč. Št. Janž na Dr. p. naenkrat slabo; naenkrat se je zgrudil in umrl. Zdravniki so dognali, da je bil mož zastrupljen. Na kak način — to se še sedaj ne ve.

v **Umor ali nesreča?** 22. tm. proti 5. uri zjutraj so našli pri Sv. Roku ob Sotli 44letnega pastirja Franca Herica na Prahovem travniku mrtvega. 21. junija popoldne je pasel umrli še krave — potem pa je nenadoma zginil. Rane ni na mrliču nobene — vendar pa bo sodna komisija določila vzrok smrti, ker ni izključen umor.

v **Dvakrat je udarila strela** v Trstenjakovo hišo na Lesniškem vrhu pri Ormožu, 23. prvič in takrat je hiša tudi deloma pogorela; 24. pa je udarila drugič in uničila še ostali del hiše.

v **Od Sv. Lovrenca v Slov. gor.** Vrat si je prerezal 23. junija z britvijo Franc Kuri, posestnik na Kukavi. — Zadnje dni ni bil pri zdravi pameti.

v **V Cirkoveh** je pogorela stara hiša kmeta Jož. Beraniča z gospodarskim poslopjem red. Zgoreli so tudi vsi vozovi, nekaj sena in perutnine.

Iz Ivanjkovec pri Ormožu. Tukajšnja kmet. podružnica je imela v nedeljo dne 12. junija ob 3. uri popoldne v gostilni g. Kralj svoj občni zbor. Udeležba je bila povoljna z ozirom na člane kakor tudi druge zanimance. Vendar se je pogrešal marsikateri. Načelnik je poročal kot delegat o glayni skupščini c. kr. kmetijske družbe, katera se je vršila 16. in 17. t. m. s posebnim ozirom na točke zadevajoče tukajšnje kraje. Naznanil je tudi, da dobi podružnica 70 kron subvencije za čistilnik za zrnje, ter da je dobila celo brezplačno 4 škropilnice proti peronospori. Podal je natančni načrt o porabi podružničnega orodja, ki obstoji danes iz 1 travniške brane, 3 drevesnih škropilnic, 4 vinogradniških ter 2 požiralni-kovih cevi, kar je pri šele enoletnem obstoju podružnice tako lep uspeh. Poročilo se je vzelo enoglasno na znanje. Po istem je predaval g. deželni vinarski

pristav Anton Puklavc izborni o poletnih opravilih v vinogradih ter nekoliko tudi o kletarstvu, za katero stroko se žalibog ravno pri nas ljudje premalo zanimajo. Njegovo predavanje je zadovoljilo izvanredno vse poslušalce, več istih je stavilo razna vprašanja, katere je g. predavatelj vse natančno razjasnil. Načelnik se je zahvalil g. predavatelju kakor tudi vsem navzočim za njihovo prisotnost ter s tem zaključil občni zbor.

Ljutomerski okraj.

Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj ima 7. julija 1910 v Križevcih zborovanje.

Iz Ljutomera. »Murski Sokol« priredi v nedeljo, 3. julija t. l. pešizlet k Sv. Miklavžu pri Ormožu k bratu Simoniču in nastopi tam v prostih in vajah na orodju. Odhod ob 1. uri od Seršena. Sviru središka godba pod spretnim vodstvom g. F. Serajnika. Dolžnost vseh bratov je, udeležiti se tega izleta v kroju. Vabljeni so vsi prijatelji sokolstva, posebno sosedje iz Ormoža in Središča. Po telovadbi prosta zabava. Na zdar!

v **Železnica Ljutomer Ormož.** Sicer ni gotovo, če pride državni zbor še v jeseni do razprave o lokalnih železnicah, vendar pa bo de prebivalstvu spodnjega ormošk. okraja v zadoščenje, da se je železnični minister Wrba vendarle odločil sprejeti v predlogo o lokalnih železnicah tudi progno iz Ljutomera v Ormož.

Brežiški okraj.

Iz Dobove. Pri nas je veliko zanimanje za čebelarstvo. Vsak, kdor vidi, kako krasno se čebelarji z umetnimi panji, si želi dobiti roj, da počne z njim čebelariti na umeten način. Drugi pa, ki že imajo čebele, so se navdušili in odločili, da si nabavijo umetne panje. Znidaršičev eksportni panj je res tako pripraven, da mu ga ni iskati para. Vsak začetnik lahko čebelarji z njim, ko pa se že izuri, mu je delo še veliko lažje in se lahko z njim okoristi v največji meri. — Kdor je čebelar ne more biti hudoben človek. Vsi čebelarji so dobrodušni ljudje, katerim so podivjanost, surovost in sovražstvo popolnoma tuje lastnosti. Zakaj? Poglejmo, kaj pravi čebelar A. Zdolšek: Pogledati je treba le v panj, v življenje čebelnega ljudstva! Ali ti tukaj ne vpadet tako v oči red, katerega najdeš le v najbolj uravnanih državah? Še nikoli nisem videl, da bi se bili sprijeli dve čebeli iste-ga panja, ampak nekako neverjetno složno delujejo, bodisi da je ljudstvo veliko ali majhno. Deliti si znajo delo, ne da jim zaostaja dnevno opravilo. Kako uvažujejo snažnost, kako se znajo braniti proti sovražniku in kako pokorne, udane so svoji vladarici — matici, dokler taista redno spolnuje svoje dolžnosti, kako se ji uklanjajo, kadar si odpočije od trudapolnega dela, kako ji delajo pot, kadar se izprehaja po satih. Zdolšek pravi dale: »Človek količkaj mehkega srca se polagoma navzame teh lastnosti. Čebele ga vlečejo vedno v svojo bližino, da presedi po cele ure pri njih in jih opazuje«. — Očetje, ki hočete imeti dobre sinove in ki nečete, da bi pohajali brez posla po vasi in se potikali po gostilnah, dajte jim priliko, da čebelarijo in tako sami sebe vzgajajo. Zdolšek pravi: »Imel boš vedno več prijateljev, namreč pravih prijateljev, ki te bodo ljubili zaradi tvojih lepih lastnosti. Obiskovali bodo tvoj čebeljak in ne bo ti treba iskati zabave in družbe v gostilnah, pri kvartah itd. Mladenci, upoštevajte i vi to, da si kmalu lahko napravimo svoje čebelarsko ognjišče, ob katerem se bomo zbirali. **Dobovski čebelar.**

Iz Dobove. Ne dolgo tega je tožil naš župnik več žensk radi raznašanja lažnjih novic. Šlo se je namreč za nek žegen (potice itd.). Sicer si s tem ni pridobil prijateljev, preje morebiti sovražnikov, vendar moramo priznati, da v marsikaterem slučaju ni mogoče prezreti vsega, kar zneso razne babje klepetulje skupaj. Tako izvrstno znajo lagati in opravljati človeka, da na poslednjem sebi verjamejo. Po dve ali tri se spravijo skupaj ter opravljajo in klepečejo, da jih je hujše slišati kot klepetec na veliki teden. Revež je, kogar vzamejo na piko; niti dlačica ne ostane cela na njem. Škoda, da še ni nihče iznašel kake priprave za prerezavanje tacih opravljivih jezičkov. Celemu svetu bi napravil neizmerno uslugo. Precej namira in jeze pa bi prešlo iz fare, če bi gospod župnik obesil nad vhodom v župnišče korobač z napisom: »Vsem opravljivcem«. — Takih klepetulj je tudi nekaj, ki nosijo hlače. Da jih ni sram!

v **Nemški železnični odbor** za železnico Rogatec-Brežice-Novomesto je imel minulo nedeljo v Brežicah pod predsedstvom župana Faleschinija svoj 3. glavni občni zbor, na katerem je naznanil inženir Schenkel, da je že izdelal generalni načrt in pa proračun. Cela progna bi bila po tem načrtu dolga 96 km in bi stala 24 milijonov kron. Občni zbor je sklenil predložiti ta načrt železniškemu ministerstvu. Kaj pa dela Benkovičev železnični odbor?

Obupen klic z Bizeljskega. Piše se nam z Bizeljskega dne 24. t. m.: Včeraj 23. junija zvečer je veliki del Bizeljskega strašna toča potolkla. Gorice v Bukovju, v Drenovcu in veliki del Janežve gorce so popolnoma uničene. Tla so z grozdem, perjem in rožjem pokrita, trte stoje sčesane, kakor bi jih omlatil in bregovi so rujavi, goli. Še danes opoldne se toča na kupih nahaja in se najde tuintam kot debela ledena ploča. Tudi drugi poljski pridelki so v istih legah uničeni.

Dr. Benkovič! Kako bode bedi odpomogli? Par kronic bode davka odpisanih, kmet pa živi ali pa pogini in še osebno dohodnino plačuj, medtem ko ti pri vsakem oglu boben poje. Lani je nekaj jih še osebno dohodnino plačevali moglo; letos je tiste že dolg pregnal. Vagant, potepuh, zapravilavec mora po domovinski postavi ubožno podporo dobivati od domače občine, ktere po 40, 50 in 60 let videl ni, kmet pa, zato ker si bil državni mučenik, pogini, ko se ti moči in denarji izmoghajo.

Starostno zavarovanje ti obetajo; je že dobro; pa plačuj si ga sam. Ali rad bi vedel, odkod ga boš plačal? Kako naj daš skozi celo posestniško dobo 30—40 let po letnih 70 in 80 K zato, da bi potem, ko si par let prevžitek, po letnih 90 in 100 K dobival. Daj rajši tistih 70 K vsako leto za mlade prešičke, jih dobiš do 5, jih izredi, da bo vsaj 100 K vsak vreden, toraj vsi 500 K (to je v 6. mesecih!), deni zopet nekaj denarja za mladiče, drug denar pa na obresti; boš videl, kakšen denar bo v 30 ali 40 letih narastel in koliko obresti bo dal — po 20 K na mesec za tvojo starost.

Gospodje poslanci, če ste kmetje, kakor pri volitvah! Najprvo napravite cesto, ne pa da tako težke tovore na velikanske vozove nakladate, ko se pa voziti ne da in se voz pogreza. Vsaj druga kultura se naj vpelje, da ne bo edini vir dohodkov vinograd, katerega obdelovanje je predrago in prenaporno, ter cena zaradi madžarskih vin uničena; kadar vino zraste, se ga pa mora 50% pod ničlo prodati In še vinski davek se je hotel naložiti!

Poznam gospodinje, ktere so s svojimi pridnimi rokami več za prašičke dobile kakor gospodar iz 2 in 3 oralov vinograda za vino. Kaj je stala reja prašičkov? Kaj pa obdelovanje vinogradov? Kaj bi še le dobra gospodinja priredila, ko bi ji gospodar tako pri prašičji reji pomagal, kakor ona pri vinogradu pomaga! Vsa jedila znosi v vinograd, da naposled vse zmanjka, za plačilo je pa še okregana, da slabo gospodari. Kaj bi se šele pri hiši poznalo, ako bi tudi gospodar pri svojih voličkih toliko priredil, kakor je gospodinja pri prašičkih, ako bi se bolj za to panogo kmetijstva zanimal, kakor pa vse in edino samo za vinograd!?

Ako se en oral košnje pri umni živinoreji v denar obrača, da pri junčih do 600 K, pri svinjereji še več, med tem ko en oral ne da 200 K čistega dobička povprečno na leto pri svinjereji. V umni živinoreji in svinjereji je torej večji, glavni in bolj zanesljivi denarni vir, vinoreja pa bode morala postati, kakor vse skušnje kažejo, postranska stvar! Če bo, bo dobro, če pa ne, pa tudi dobro. Kdor se bode sedaj gospodarskemu izletu v Švico in Lombardijo pridružil, se bode o vsem tem lahko prepričal.

Torej ko hode cesta trdna, nalagajte na voz, kar hočete, zdaj pa pomagajte vsaj za silo in dajte navodila za samopomoč, katera bode za poznejše čase bolj plodonosna, kakor ta beraški način razdelitve podpor, ki je v Avstriji tako vpeljan, da kmet malokateri dobi, ampak takšen, ki skoraj nič davka ne plačuje, ter si s podporo samo katero veselo urico privoščiči.

Ko bi se kmetom od državne strani z učnim osebjem, denarjem in podporo za povzdigo živino- in svinjereje pod rame seglo, kakor se je za povzdigo vinoreje storilo in se še stori, prenesel bi kmet vsako nesrečo brez posledic, tako se mu pa vsi upi ubijejo, on hira in pada — v prezgodnji grob, mlade moči pa izginjajo po svetu — sreče iskat, ter se vračajo izčrpane, revne v domovino nazaj, ko so leta zgubljena. To je naša domovina in domoljubje.

Zakot pri Brežicah. Občinski odbor je priredil pretečeno soboto na kolodvoru pri g. Volčajnskeku imenitni večer za svoja dva občinska souča Janeza Šetinca iz Št. Lenarta in Janeza Šetinca iz Bukošek, ker njima je podelil »častne spomenice« s krasnimi napisy v okvirju za njiju mnogoletno zaslužno delo za občino v prijazni spomin. Po delavnosti sta najstarejša občinska odbornika; bila sta večinoma obč. svetovalca, oba zaprisežena cenilna moža in večletna uda krajnega šolskega sveta. Obenem je imel prvi odhodnico, ker se je podal k svojemu sinu, **Fj je praidnik bizu Ljubljane, na življenjski počitek,** drugi ostane še pri nas kot zvest soud občinske družbe. Prvi deluje že od leta 1865. pri občini, zmiraj na podlagi pravične značajnosti in pomenljivega in kratkega govora; drugi je pa ravno sedaj imel tridesetletnico svojega nepretrganega občinskega delovanja v starosti 54 let. Oba sta delala celi čas v vsakem oziru v prid občine. Bila sta člana od odbora in občanov, neomahljiva za blagor naroda in domovine. Zatorej njima odbor pripozna njih zasluge. Govorila sta jubilentoma podžupan Franc Rozman in obč. odbornik Franc Rotman kot nadzorni železniški poslovodja ginjlive govore in budila spomine na njih preteklost; oba sta imela mnogo bridkih in žalostnih časov. Govori so bili tako ginljivi, da so šli vsakemu v srce in pognali solze v oči. Jubilanta sta se iskreno zahvaljevala za ginjlive govore in za podeljena jima častna darila, katera jima ostanejo za spomin v njih življenju in vzglod njih naslednikom. Obema jubilentoma pa želimo še za prihodnost srečo in zdravje do konca njih življenja ter da bi zmiraj kakor dozda stala trdno in neomahljivo za blagor naroda in naše mile domovine. Srečno žive! **Odbor.**

Pišce. Po zadnjem dopisu v »Narodnem Listu« smo pričakovali, da bo naš mladi kaplanček s pomočjo Fanike, slavne kuharice preslavnega pišečkoga župnišča skrupual kak odgovor v svetov. »Slov. Gospodarju«. Minili so tedni, a odgovora ni! Pošla je njega, kakor tudi Fanikine kuharice (kohače) modrost! Odnese jo je Gabrnica! Mislili smo, da so se poboljšali stari grešniki v pišečkem župnišču in da

opuste lumparijo, s katero so nameravali ugonobiti pišečkega liberalnega zmaja. Niso se mogli maščevati nad drugimi, ki ne letijo za kaplanom kakor pujski za pomijami, izbrali so si torej za žrtev pišečkega organista, **tukajšnjega domačina**. Pač lahko delo, gospoda okoli polnih korit. Orgljavaec je danes največji siromak na svetu! Za borno plačo postane farovski pišček suženj svojih pevcev in pevk. A gorje orgljavcu, če ne poljubuje »žegnanih« rok farovške kuharice, če dvomi o tem, da niso žegnane! Kaj je torej zakrivil naš organist? Ali je zagrešil kaj v svoji službi? Ali je morda on kriv, da stare orglje, katerih izdelatelj ni hotel kuptii za dvajset kron, niso dovolj dobro pele kaplanu in njegovemu ministru (portfelj kuharica) Faniki? Ali je njegova krivda, če kaplan odganja s svojim jezičkom najboljši pevke?!! Če hočemo biti pravični, moramo priznati, da je naš organist vkljub stari škatlji, drugega imena niso zaslužile naše orglje, storil, kar je bilo v njegovi moči. Kaj je torej zakrivil naš organist? Velikanski greh, večji kot vseh devet tujih grehov; čital je bajte tu pa tam »Narodni List«. Zbrala se je porotna sodnija! Prišel je kaplan, Fanika, naš Srabočan in pricencal je tudi s svojim trebuškom globočki »Podvinski«. Zajecal je: ce, ce, ce, ne boš več orgljal na novih orgljah, Borovinšek, »fertig je fertig!« S kohačo je pritrčila Fanika, prav tako je zajecal Božiček, in »naj bo« pristavil je mogočno Srabočan. S 1. julijem so torej pišečki porotniki odslavili organista, Pišečana. Zaloigra je torej končana, samo komedijanti so še ostali pri polnih koritih. Prišel bo torej nov organist! Dobro veste, da organist samo od svoje plače ne more živeti, če noče pobirati farovških kosti po smetiščih. Treba mu bo torej zvišati plačo! In kdo bo pa plačal? Vi, Pišečani. Pomislite, da ste odvzeli svojemu najožjemu rojaku tiste borne krajcarje, ki jih zasluži organist. Mislite vendar nekoliko in ne bodite seme. Pokażite kaplančku in njegovemu zahrbitniku, Srabočanu in njegovi fletni sestrici Faniki, da jih vi plačujete in da ste vi gospodarji! Kmalu več!!

v Iz Sevnice. Deželni šolski svet je zavrnil prošnjo za javno nemško ljudsko šolo v Sevnici, ker se ni dalo dognati potrebno število nemških otrok.

Mariborski okraj.

V Št. Lovrencu nad Mariborom se vrši 3. julija t. l. popoldne kresna veselica na Lamprechtovem griču.

v Društveni dom v Št. Ilju v Slov. gor. otvorijo slovesno 14. in 15. avg. tekoč. leta. Klerikalci mislijo prirediti iz Ljubljane v Št. Ilj poseben vlak.

Iz Hoč. Posestniku Matiju Kučerju je umrl februarja 2 leten otrok, maja oče, pred tednom dni 14 leten sin in predvečeraj 16 letna hčerka. S Kučerjem sočinstvuje cela fara.

Slovenjbištrške novice. Zaprli so 17 letnega Fr. Kobaleja zaradi nenavnega čina z neko 11 letno šolarico. — 11 letnemu Edvardu Berglezu je podarila mati Flobertovo pištolo. Dečko se je takoj izkazal hvaležnega za to darilo s tem, da je obstrelil vajenca Brančiča na kolenu leve noge. Obstreljenca so odpeljali v Maribor. — Pri neki gostiji v Kovačem vrhu sta ranila brata Miha in Jernej Pirnat pos. Kovača, pri katerem je bila gostija, z nožem na prsah, njegovega brata na levi roki in istotam Marijo Bukošek. Oba junaka sta že pod ključem.

Skočila je v Dravo v petek zvečer v Mariboru z brvi čez Dravo neka mlada ženska in utonila. Bila je oblečena v modro obleko, je bila bosa in je imela robec na glavi.

Hoče. Cenjeni gospod urednik, prisiljen sem vam enkrat opisati našega slavnoznanega kaplana Krajnca, kateri ne more trpeti, kar je narodnega, kakor tudi ne »Narodnega lista«. Ne vem sicer, kedar si je želodec na njem pokvaril, vem gotovo to, da se ga zelo boji, kajti moral je izginiti iz večjih hiš v Sp. Hočah. Izginiti so morale iz Rojkove gostilne Ciril-Methodove vžigalice, zato se pa ljudje ogibljejo te gostilne. Neki ženi na Pohorju je rekel, naj njen sin pusti »Nar. list«. Ali zapomni si, da ta mladenič ne bo nikdar več trobil v tvoj rog, je prepameten. Po zimi smo imeli tukaj misijon. Slišali smo, da gg. misijonarji veliko ljudi spreobrnejo k boljšemu ravnanju. Ali tukaj je bilo ravno nasprotno. Vse, kar je poštenega in značajnega, črte. Na jeziku jim je vera, v glavi praznota, v srcu pa sovraštvo do bližnjega, če sploh srce imajo. In spoved bila je zaradi naprednega časopisja; kdor je imel kak napreden list, ta ni dobil odveze, dokler ni obljubil, da ga nazaj pošlje in se »poboljša«. Tako je tukaj neki smrkovec, ki je komaj iz šole izstopil, pravil, da je tukaj neki gospod zato bolan, ker premalo v cerkev hodi. In do tega moža bi moral ta fantič imeti največje spoštovanje in zahvalo. Ali mislite, da klerikalec ni nikoli bolan? Pa tam je seveda božja volja. Já, ja, gospod kaplan, mi vemo, da bi nam rad napravil v našem Pohorju egiptovsko temo, katera bi morala biti tako črna, da bi se niti goreča svetilka ne videla v njej. Pa ne bo šlo, magari če prinese pismonoša kar štiri torbe »Slov. Gospodarja«. In kadar bomo te robe zadosti imeli, poslali bomo po Klafonteca na Slivnico (tisti, ki cunje pobira!), da nam bo to robo odnesel, drugače se nam še kaj živega zaredi v teh capah. Zdaj pa si še oglejmo malo naše nemčurčke, ki so postali po milosti kaplana Krajnca. Pa o teh drugokrat več, ker nekaterim bode tako kmalu boben zaropotal, da bodejo ložje stopali čez naše kraje. Ko gremo proti

Gornji Hoči, zagledamo napis »Kunstwalzenmühle«, pa v mlinu raste trava in v kolesih gnezdijo vrabci. kaj ne, g. Kropiunik? Ko ste še bili bogati, prirejali ste večkrat dobre južine, na katere ste vabili duhovnike. Ali se sedaj ti ne spominjajo vas? Dobro, da je začelo ljudstvo spoznavati to klerikalno hinavstvo. In temu hinavstvu že kažejo nekateri kmetje z roko tisto reč, ki na Italjanskem raste in jo mali otroci radi jedo.

Na Zg. Poljskavi pri Pragerskem je na prodaj Hermannova gostilna. Nemci kričijo, da mora na vsak način ostati v nemških rokah. Kdor se za stvar zanima, si jo naj ogleda.

v V Breznem se boče sedaj gotovo stavil most čez Dravo, ker je finančno ministerstvo dovolilo določen znesek državne podpore.

Nesreča na mariborskem koroškem kolo-dvoru. V soboto opoldne je stisnil neudoma prihajajoči voz delavca Palka tako ob steno, da mu je zdrobilo desno roko in oprsje. Mož je bil na mestu mrtev.

Celjski okraj.

v Iz Ponikve ob J. ž. nas vprašajo nekateri radovedneži, ali je dovoljeno z vilicami loviti ribe po potoku kakor dela to tamošnji kaplan? To je namreč zelo vzpodbudno za mladino, če vidi svojega kateheta pri takem delu.

Iz Gaberje pri Celju. Na splošno željo občinstva ponovi Ciril in Metodova podružnica za Gaberje in okolico v nedeljo, dne 10. julija dvo-dejansko burko „1. April“ z veselico, godbo in plesom v „Skalni kleti“. Prosimo slavna domača društva, da se na to prireditvev ozirajo. Ker je čisti dobiček te veselice namenjen za jubilejni dar Ciril in Methodove Družbe v Ljubljani, prosimo celjske in okoliške Slovence, da nas v velikem številu posetijo.

„Sokol“ v Hrastniku je razposlal mnogo blokov širom domovine s prošnjo, da bi se razpečavali v prid „Sokolskemu domu“. Prosimo dotične, naj store po svoji moči ter nam pošljejo čim prej mogoče dotični znesek. Ali vsaj nekaj! Ako pa nikakor ni mogoče, prosimo blok povrniti! Nazdar!

Iz Hrastnika. V potok Boben je padel pred nekaj dnevi v Hrastniku penzjonist Kačič. Ker je bila noč temna, so ga opazili še le zjutraj mrtvega. Vzrok: vino in pa slabo ograjene ceste, ki bodo zahtevale še več žrtev, zlasti v soteski Bobnu, kjer leže vse ograje v potoku, se mora zgoditi nesreča!

Dva pretepača. 29. maja je pilo v Pirčevi gostilni v Vertečah poleg Laškega trga več gostov, med njimi tudi znani pretepač Anton Vizovišek. V bližnji Kokočevi gostilni je tudi popivalo več fantov, med njimi znani pretepač Matija Vozina. Vozina je prišel parkrat pred Pirčevo gostilno klicat na korajžo. Slednjič sta šla Pirc in Vizovišek ven; Pirc je opominjal Vozinovega tovariša Čulka, naj miruje, Vizovišek in Vozina pa sta se takoj začela tepsti in konečno je Vizovišek porinil Vozinu nož pod rebra ter ga smrtno nevarno rani. Za to mu je prisodilo celjsko okrožno sodišče 8 mesecev ječe.

Obrtniški shod na Vranskem se vrši v nedeljo 3. julija popoldne.

Jabolko ne pade daleč od drevesa! Iz Ponikve ob J. ž. nam pišejo: V torek se je zgrudil 8 letni sinko železnišk. čuvaja Deučmana na potu iz šole in sicer od slabosti. Vzrok je to, da mora fantič hoditi 7 km daleč v šolo — a za obed ne dobi družega s seboj ko suh kruh. Fant mora zjutraj že ob 7. od doma, da pride do 9. v šolo, isti dan je pa šel zaradi šolarske maše že ob 6. uri. Ko se je fant zgrudil, so ga v očili drugi šolarji za noge, hoteli so ga bojda obdelovati s kamenjem; posebno surovo se je vedel z njim sin patentiranega klerikalca Bergleza, po domače Založana. Sreča je bila, da se je za fanta zavzela Drobnavkovića, katera ga je vzela s seboj na dom in ga okrepila, drugače bi se morda lahko tako zgodilo ko v eni izmed sosednih občin, kjer so otroci znanih „katoliških“ starišev ubili svojega tovariša.

v Vole mu je hotel vzeti. Iz Laškega trga nam pišejo: Neki kmetič, ki se ga je v Celju malo nadeval, je srečal na potu v Laški trg mesarja, kateri je gnal par volov v Celje. Postrašil ga je s tem, da mu je hotel voličke vzeti. O tem je neki bojazljivi popotnik hitro obvestil orožnike, ki so takoj šli na lice mesta, da bi „roparja“ zaprli. No, ta je takoj zbežal, ko je zagledal orožnike, skočil v Savinjo, jo prebredel, toda na drugem bregu ga je že zgrabila roka pravice. Spravili so ga v zapor in ko se je stvar pojasnila, seveda zopet izpustili.

v Kopališče Dobrno pri Celju je doslej obiskalo okrog 200 kopaliških gostov. Slovence jako

neprijetno dirne dejstvo, da je v posojilničnem hotelu (Orosel) nemški gostilničar Wregg, ki tega tudi ne skriva. Ali ni mogoče dobiti slovenskega gostilničarja?

Iz moziške okolice. Naš občinski lov se je na dražbi oddal nekemu kmečkemu fantu klerikalnega kalibra, Verstovškovega agitatorju. Da je mogel denar položiti, so on in njegovi agenti zbirali pri kmetih kronce in ljudi farbali, češ, potem bo lov prost in bo smel prosto po lovu hoditi z orožjem. Mislimo, da bo oblast že nekoliko takim »divjim lovcem« na prste potipala. Če drugod mora iti vse po postavi, pa še tu.

Sv. Vid pri Grobelnem. Na klerikalno pesem, katero so zložili šentvidski prvaki v »Slov. Gosp.«, odgovarjamo sledeče:

Na boderškem griču ena hišca stoji,
Med durmi na pragu pa en starček sedi,
Milo dol gleda, kjer cerkev stoji,
Kjer božjega mira nikjer ga več ni.
Pred štirimi leti je prišel Ostriž kaplan,
Po političnem hujskanju dobro nam znan;
Ko odnesel je pete, zapustil je nam
Sovraštvu, nemir in prepil je sam.
Šentvidski prvaki znajo pesme zlagati
In v »Slovenskem Gospodarju« dobro lagati,
Prvakom častna beseda je laž,
Pametna misel in vera pa glaž.
Naš mogočni in kunštni klerikalni župan
Z modrostjo in vero tako je obdan,
Da njegova komanda nikjer nič ne velja,
Zato mu pa Lentek svetuje, jeclja.
Zato pa preljuba šentvidska ti fara,
Naj ostane tu »ornga« še vedno ta stara,
In Lentek naj gre še na Ptujsko goro,
Da nam še v Gospodarju pisal kaj bo.

Salomon v puščavi.

Volitve v celjski okoliški občini. Kakor se kaže, misli ljuba naša vlada, da bi bil ravno sedaj ugoden trenutek za to, da bi pomagala nemškutarjem v okoliški občini na krmilo. Zato je tudi celjsko okrajno glavarstvo v tem smislu rešilo nemške reklamacije. Nemci sami niso pričakovali od vlade tolike pomoči — zato že triumfirajo v »vahtarici«, da je občina njihova. Rešitev reklamacij je vsled vladne pristranosti zares za Slovence neugodna — ali vkljub temu še davno ni govora o nemški zmagi. Nemci hočejo sedaj volilce samo ostrašiti in oslepariti. Celjskim Nemcem povemo danes jako resno, da ne damo celjske okolice iz rok in da bomo začeli proti njim in pa neznačajni renegatski bandi v okolici tak boj, da jim bo še dolgo po ušesih zvenel — ako bi se hotelo s kakimi sleparijami posiliti 9/10 slov. prebivalstva v celjski okolici in ga spraviti pod nemškutarski jarem.

v Iz Polzele. Minuli torek so našli obešenega F. Flisa iz Sočice. Dne 11. junija je prodal svoje posestvo, popival nato po raznih gostilnah in slednjič kar nanaglo zginil.

Taka ignoranca! G. drž. posl. dr. Benkovič je vložil pred kratkim v drž. zbornici nujni predlog za podporo posestnikov v občini Galicija pri Žalcu. Prvič občine Galicije v celjskem okraju sploh ni, drugič pa so imeli v kraju, katerega kršči Benkovič z občino Galicija, le malo toče, kar se nikakor ne da primerjati z nesrečo, ki je zadela žalsko okolico. Pa — Benkovič „izborna pozna okraj in težnje prebivalstva.“

Velika Ciril in Methodova jubilejna slavnost dne 17. julija t. l. v Žalcu. Priprave za to veliko slavnost se pridno nadaljujejo. Krasen venec gospa in gospodičen iz Žalca in okolice se je pretečeno nedeljo sešel k posvetovanju in je vse potrebno odredil glede šotorov in vsega kar spada zraven; narodna godba je najeta; k sodelovanju se je do danes prijavilo pet pevskih društev; vstopnice so se že začele razprodajati. Vsa zavodna Savinska dolina mora biti ta dan zbrana v Žalcu, tako bo to zares ljudska slavnost v pravem pomenu besede. Upamo, da privabimo na to ljudsko slavlje tudi veliko množico cenjenih rodoljubkinj in rodoljubov iz vseh drugih slovenskih pokrajin.

Umrla je 27. tm. v Žalcu gospa Helena Kveder, roj. Škraber, mati znanega trgovca g. V. Kvedra.

Slovenjgraški okraj.

Na Muti se je slovesno ustanovila preteklo nedeljo požarna bramba v navzočnosti vseh sosednjih požarnih bramb, ker je bil ta dan sestanek vseh požarnih bramb celega okraja. Zanimiv je bil začetek in konec te slovesnosti. Muški župan Erber je pozdravil požarnike imenom občine. Radovedni smo, kako je bilo slovenski večini požarnikov pri srcu, ko je omenjal, da se po njihovih žilah pretaka prava nemška kri ter jim izročil „zveste nemške pozdrave“. Ko so proti večeru gostje odšli, so šli Mutčani pod vodstvom svojega župana z muziko k doktorjevemu stanovanju, ki so mu napravili menda podoknico z muziko in s petjem „Die Wacht am Rhein“ ter heil-klici. Bilo je tako drenje in vršenje, da bi vsi pravi Nemci odkurili v rajh, če bi jih kaj bilo. K sreči so skoro sami — nemčurji.

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Župnik Franc Pečnik nam pošilja sledeči popravek: 1. Ni res, da bi bil jaz nekega kmeta udaril s ključem tako, da je močno krvavel; res pa je, da nisem imel na shodu nikakega ključa v roki. 2. Ni res, da bi bil jaz z odprtim nožem grozil zborovalcem, ki so hoteli na Robičev shod; res pa je, da je govorica, da bi bil jaz imel na zborovanju nož v roki, od Tučmana samega, ki je to govorico med ljudi spravil, pred sodiščem v Slovenjgradcu javno priznana laž.

Gospodarski paberki.

v Peronospora!!! Letošnje vreme je kakor nalašč za peronosporo. Dosti je vinogradnikov, ki niso dosedaj niti prvokrat škropili vključ v vsestranskim opominom in vključ lastnih izkušenj prejšnjih let. Drugi zopet so šele enkrat škropili. Mnogi pa so sicer že dvakrat škropili, vendar so z drugim škropljenjem predolgo odlagali. Posledica tudi ni izostala. Že je opazovati vsepovsod sledove peronospore ali smoda. Tu več, tam manj, kakor se je pač škropilo.

Če ostane vreme tako kakor je sedaj in ako se obenem nemudoma ne pobrigajo vinogradniki bolj kakor so se dosedaj za svoje gorice, bodo brez dvoma v jeseni grozno razočarani. Pomanjkanje posode tedaj ne bo.

Škropite nemudoma in če tudi tu in tam črez dan rosí! Posebno pa naj škropijo takoj oni, ki že opazujejo peronosporo v svoji gorici, oziroma tisti, ki so imeli točo. Po toči poškodovane trte so posebno občutljive. Z.

Sadno drevje na travnikih vspeva, kakor je znano iz izkušnje, mnogo slabše nego ono na breztravnih tleh. To prihaja od tod, ker se breztravna vrtna tla vsako leto obdelavajo in gnoje, dočim se na travi to le poredkoma nahaja. Natančne preiskave so dognale, da travna tla osobito mlademu drevju odvzame mnogo redilne snovi in izhlapevajo mnogo vlage. Raditega je nujno potrebno da se zemlja okoli mladega drevja očisti trave na dva metra v premerju in dobro gnoji.

Slovinci na Zgornjem Štajerskem.

(Piše Jože Vitomarški.)

V mladostnih letih sem imel priliko prepotovati več dežel, trgov in mest, po katerih sem našel precejšnje število rojakov. Znano mi je bilo, da gredo naši sinovi in hčere iskat takojimenovanega boljšega kruha v tujino in da se tam, ko so si pridobili lastno streho ali pa začeli lastno obrt, zgube v morju nemštva. Da so bili slovenski sinovi, pričajo le njih lepa domača imena. Oni, katerim se je vcepil že takrat, ko so še bili doma, pravi čut domovinske ljubezni, so ostali zvesti svojemu narodu tudi v tujini. Žalibog, da je teh majhno število. Kadar se bode enkrat čutil Slovenec tudi Slovence v tujini, bomo videli, kako veliko število sinov in hčera našega naroda biva med Nemci.

Hočem sedaj navesti nekaj mest in trgov, v katerih žive Slovinci še popolnoma brez narodne zavesti, v sredini nemške večine in so za nas, za našo domovino le mrtva masa — bridka izguba. Njih težko zasluženi denar pa podpira nemško obrt in kupčijo, a domovina ima zgubo.

Peljal bom v mislih bralca na Zgornje Štajersko. Tade naše zelene dežele ima lepo razvito industrijo. Mogočni dimniki najrazličnejših tovarn štrle proti modremu nebu in iz njihovih žrel se kadi gost dim. Globoko v zemlji pa rije zvečine slovenski rudar in dela v smrtonosnih rovih kakor pravcati trpin. Torej v tovarnah in rudnikih Zgornjega Štajerja dela na tisoče pridnih slovenskih rok, na katere se ne spomni nihče. Največ naših ljudi je v Gradcu in potem v Ljubnem, v okolici tega mesta. Donavic s svojo velikansko železno tovarno, Seegraben s svojimi premogokopi in Göss s svojo pivovarno dajejo na tisoče ljudem težko zaslužen kruh. Hočem le naslikati razmere slovenskih rudarjev v Seegrabnu, stanujočih v Judovski vasi (Judendorf).

Ko sem zapustil mestni kolodvor, obrnil sem se takoj proti rudarski koloniji zgoraj navedenega kraja. Srečaval sem črne izpite obraze s svetilkami v rokah, koščene rudarske roke, in težko mi je postalo pri srcu. Ko sem slišal, da se pogovarjajo v lepi slovenščini, me je nekoliko zapustila bol, ker sem uvidel, da še niso pozabili materinega jezika; ali misel, da so za narod izgubljeni, me je zopet užalostila. — Hvala Bogu, da vas še ni požrl vseh skupaj nemški zmaj, sem si mislil in šel dalje proti predmestju. Prišel sem v takojimenovano rudarsko kolonijo predmestja Judendorf. Po ulicah govori vse slovenski, kakor kje v beli Ljubljani, in počutil sem se popolnoma domačega. (Omenim le, da govore moški in ženske Slovence, njih otroci pa le nemški, ker zahajajo v nemško šolo.) To predmestje obstoji ponajveč iz od premogarske družbe postavljenih hiš, med katerimi so precej na gosto posejani razni obrtniki. Ko sem si ogledal napise teh obrtnikov, sem takoj spoznal, da so to naši sinovi, in žalibog sem pozneje izvedel, da se ne brigajo za narodnost popolnoma nič. Njih imena so napisana v obliki naših domačih nemščurjev in torej ni nikjer črke č, š in ž. Ako bi se ti ljudje čutili Slovence, bi bil Judendorf popolnoma slovensko mesto.

Izvedel sem, da Nemci sami imenujejo že ta kraj za »Windischdorf«.

Čudno se mi zdi, da se med toliko množico Slovencev ni našel vsaj eden, ki bi vzbudil to spečo maso iz mlačnosti. Obrtnik, trgovec, gostilničar in

še delavec Slovenec, kar po navadi po naših domačih mestih in trgih ni, in vendar ni nobenega slovenskega društva za tako množico Slovencev. Posojilnica oziroma hranilnica, pevsko, bralno in izobraževalno društvo bi že vendar davno moralo delovati med temi ljudmi. Ako imajo Nemci pravico, dajati svojim bratom, živčim v naših slovenskih trgih in mestih, prave narodne izobrazbe, potem imamo tudi mi pravico do naših bratov na nemškem Zgornjem Štajerju. Razen nemškega rudečarskega društva ni za slovenskega rudarja več društva, in še to jih nima preveč, ker rudar živi večinoma za sebe in mu rudečarji niso po volji. Da v tem kraju ne manjka Slovinci, je umevno. Saj ko zapusti slovenski sin domovino, piše kaj rad po svojo ljubico, lepo slovensko deklo. Nekatere Slovence jadrajo res krivo pot. Nekaj, kar mi ni dopadlo v tej slovenski nasebini, je divji zakon. Kaj je z otroci teh rudarskih družin, se mora vsak vprašati. Ker so pohajali le nemško šolo in doma tudi menda z njimi stariši govore samo nemški, postali so našemu narodu tuj, sovražni element. Pri našem polku v Pulji služi mnogo takih sinov, ki so mnogi rojeni že v nemškem cesarstvu od naših nekdanjih Slovencev. Rudar, ki se je oženil v Ljubnem ali celo v Nemčiji, je vzgojil svoje otroke v nemškem duhu in pri vojaki se ga spozna kot sina slovenskih starišev samo po pristnem slovenskem imenu, ne znajo pa besedice slovenski. Poznal sem v Ljubnem več visokošolcev, ki so bili sinovi slovenskih rudarjev in vendar niso bili Slovenci.

Tako nam požira nemški zmaj naše otroke, cele družine. Narodni delavci, oglejte si ob priliki to največjo zgornještajersko slovensko nasebino in skušajte snovati društva in knjižnice. Treba je le voditelja in prepričan sem, da bode šlo.

Hočem še navesti nekatere druge kraje na Zg. Štajerju, kjer še prebivajo Slovinci.

Köflach, Voitsberg, Lankovic, Fohnsdorf, Kapfenberg, Bruck in še v drugih krajih bivajo v veliki množici slovenski delavci. Tovarno Donavic sem že zgoraj omenil. Začelo se je gibatí društvo »Domovina« v Gradcu za svoje brate v velikem nemškem mestu; daj Bog, da bi že tudi kmalu iz Ljubnega slišal kaj sličnega, kjer to delo ne bode tako težavno, kakor v vsenemškem Gradcu. Ob priliki nekaj besed o Slovincih v drugih deželah, posebno v Nemčiji.

Pomagajmo Slovinci v domovini našim na tujem. Kateri ima koga kje na Zgornjem Štajerju ali kje drugod, naj mu naroči napreden časnik, klerikalnih listov z njih sedanjo pisavo bi Slovenec v tujini ne smel brati. Vsaj meni se tako dozdeva, ki bivam tudi v tujem kraju.

Na delo torej, v delu je rešitev!

v Slovencem v Gradcu! Ako hočeš med domače ljudi, ter pri pristnem bizelčanu in dobrem kosilu poiskati zabavo, pojdi v gostilno Elisabethinerg. 20, kjer je prevzel Slovenec gostilniško obrt. — Ko sem se mudil po svojih opravkih v Gradcu, sem našel tam vsak dan Slovence vseh stanov, saj ima tudi »ekstra-sobo!« V prvih sobah najdeš slovenske delavce, ker je vse jako po ceni, pridejo pa tudi slovenski izobraženci na pristno kapljico. Od Slovencev je odvisno, ako se bo mogel obvarovati vpliva, ki tišči na Slovence, ako nima v svojih dovolj zaslombe. Ker je postrežba točna in prikupljiva, vsem Slovencem omenjeno gostilno najboljšje priporočam posebno sedaj poleti, ker ima krasen vrt.

Samostani v Belgiji.

Poleg Španije, ki se jim je zadnje čase že precej zamerila, je našim klerikalcem Belgija najljubša dežela. Tam imajo namreč, hvala pluralni volilni pravici, vlado v svojih rokah. Kako dolgo bo tako ostalo, je seveda še vprašanje, zakaj od volitev do volitev se krči število klerikalnih glasov in in klerikaln. mandatorov.

Kdo pa ima od klerikalne vlade v Belgiji največ koristi? Klerikalci bodo seveda farizejsko trdili, da ljudstvo. Resnični odgovor pa pravi: Nihče drug kakor cerkev in njeni služabniki. V šestindvajsetih letih, odkar vladajo klerikalci v deželi, ni nič tako napredovalo kakor samostani.

Poglejmo: Leta 1846 je bilo v Belgiji samo 800 samostanov in v njih 11.968 duhovskih oseb. Za malo deželo je že to velikansko število. Toda v primeri s sedanjim položajem je to še malenkost. Kajti l. 1890 je dosleglo število samostanov že 1500, število nun in menihov pa 45.000. Ko se je na Francoskem sprejel zakon o ločitvi cerkve in države, se je na tisoče francoskih samostancev obojega spola preselilo v Belgijo, kjer jih je vlada sprejemala z odprtimi rokami. Danes se ceni število menihov in nun v Belgiji na 60.000. Klerikalna vlada je pa še našla posebno pot, da jih podpira; daje jim namreč podpor za »šolske namene«. Zadnja leta so znašale te podpore 185 milijonov.

Po uradni statistiki — in to sestavljajo klerikalci — znaša vrednost samostanskih nepremičnin 615 milijonov frankov, premoženje je vredno 310 milijonov in zemljišč imajo za 130 milijonov frankov.

Belgija in slovenske dežele si torej v tem oziru lahko podajo roke. Ampak zbudil se je protiklerikalni duh v Belgiji, pa se bo tudi na Slovenskem.

»Rd. Pr.«

Širite „Narodni List!“

Razne novosti.

Zverinski človek. Pred nekoliko dnevi je bil pred okrajno sodnijo v Čisnovici obsojen kočar Josip Sedlaček iz Hudšic, ker je zlostavljaval kočarja Josipa Ondruška. Ko je bila razsodba proglašena je zahteval Sedlaček, naj se ga takoj zapre, ker sicer da Ondruška razreže na kose. Sodnija je radi te grožnje obsodila Sedlačka na 24 ur disciplinarnega zapora, ki ga je ta tudi takoj dostal. Ko je bil izpuščen iz zapora, se je vrnil v Hudšice. Ljudem, ki jih je srečeval, grede domov, je pripovedoval, da mora Ondruška ubiti. Šel je v svojo hišo, vzel sekuro in se podal nato k hiši Ondruška, katerega pa ni bilo doma. Zato se je zopet obrnil, da gre proč. Pred hišo je dobil obe svoji hčeri, katerih jedni je bilo sedem, a drugi tri leta. Dekleti sta se igrali. Sedlaček je zgrabil oba otroka za roke ter ju vlekel v hišo, kjer je, izgovorivši: »Moram vaju ubiti«, jel udrihati po starejši. Ubogi otrok je padel nezavesten na tla, težko ranjen po udarcih sekire. Potem, ko je zverijski človek tudi manjšo deklico do krvi pobil, se je podal v gostilno, kjer je naročil steklenico sodovke in pripovedoval med činiškim smehom o svojem zločinu. Ko se je povrnil domov, je dobil tam par žensk, ki so hotele pomagati večji deklici. To je zbesneža tako razkačilo, da je ženski zapodil ter zadal ubogi žrtvi svoje zbesnelosti smrtni udarec s sekuro. Orožniki, ki so prišli pozneje na lice mesta, so mogli konstatirati le smrt starejšje deklice. Mlajša deklica je bila obvarovana pred zlostavljanjem, ali morda celo smrtjo, le s tem, da so jo odnesle ženske, ki so zbežale pred zbesnežem. Sedlaček je bil seveda aretirau.

v Sin — vojak mora streljati na očeta. — Med četami v Skoplju vlada veliko razburjenje proti majorju Rica Mircabeju zaradi sledečega dogodka. Neki albanski veljak, bivši častnik tarške vojske, je bil ujet kot vstajnik in obsojen k smrti. Med vojakmi, ki bi morali izvršiti nad njim smrtno obsodbo, je bil tudi njegov sin, ki je zaman prosil, naj se ga oprosti težke službe. Major ga je prisilil, da je streljal v očeta, ker pa je meril v zrak, so ga ob očetovem truplu aretovali. Pozneje se je v ječi obesil. Major je dobil povelje, naj prosi za dopust, da se izogne ogorčenju v vojskinci.

v Visoka rž. Pri posestniku Pakižn v Podgori pri Sodražici raste rž visoka 2 m 50 cm.

Čuden fantič. Pred oldenbarškim porotnim sodiščem je bil obsojen 20-letni tiskarski učencec Adolf Denker, ker je umoril stariše in brata, na smrt. V začetku razprave je izjavil: »Najljubše mi je, če takoj sodbo izrečete; rad bi umrl, da pridem k mojim ljubim staršem.« Na vprašanje, če mu je kaj žal, je izjavil: »ne«.

v Najrazširjenjša knjiga na svetu je gotovo kitajski koledar, ki ga izdajajo vsako leto v osmih milijonih eksemplarjev. Ta koledar se tiska v Pekingju in nikdo nima pravice v celem carstvu, da bi izdal knjigo, ki bi imela nekaj enake vsebine, kajti knjiga je cesarjev monopol.

Loterijske številke.

Gradec, 25. junija 1910:	38, 64, 90, 59, 52.
Dunaj, " " " "	68, 8, 11, 81, 4.

Kdor želi dobro jesti

privošči naj si večkrat izborne Pekatete, ki naj bodo pripravljene po receptni knjigi Prve kranjske tovarne testenin v II. Bistrici. Pošlje se vsakomur zastoj in poštine prosto. 155 17

Nad 50 receptov

vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v II. Bistrici. — Trdka razpošilja jo vsakomur zastoj in poštine prosto.

Učenca

poštenih starišev sprejme takoj M. Prapotnik, trgovec v Središču.

Prilika za nakup!

Tovarna mi je po požaru izročila v razprodajo nepoškodovano blago, mnogo tisoč komadov

težkih flanelnih odej

krasnih modnih vzorcev in barv, obrobijene, imajoče popolnoma nezatne, komaj vidne madeže le od vode. Te odeje so primerne v vsaki boljši hiši za pokrivanje postelj in odevanje, so clo fine, tople, 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam zbirko 4 f. nih. gospodarskih odej za 10 K, 3 fineste flanelove odeje za 9 K, in 2 kosa najfinejših flanelnih odej za 9 K. Nadalje imam v zalogi veliko zbirko zelo krasno zbranih snovi za obleke, popolnoma brezmadežnih, v dolgosti od 30—35 m; dobijo se tudi delni kosi po 4 do 10 m za K 13. — **Rudolf Dušek**, tovarniška zaloga odej Náchod na Češkem. Za neugajajoče vrnem denar.

156 3 3

Najboljše se dobi le pri nas!
Zelo ugoden nakup 145 15-5
40 metrov ostankov.

Ceftr, voile, flanele in drugo pralno blago, zelo lepo, sortirano, v dolgoti 1-8 m razpošilja po poštne povzetju za 18 kron franko dobroznana razpošiljalnica

V. J. Havliček a bratr v Podebradech (Česko.)
 Od ostankov se vzorci ne razpošiljajo. — Vzorci modnega blaga in manufakture z nizkimi cenami razpošiljamo franko.

Dve dobri in zvesti

prodajalki

izvežbani v manufakturni in špecerijski stroki želita vstopiti v kratkem času v večjo trgovino. Dopisi se naj pošiljajo pod šifro „**Dobra prodajalka**“ na upravništvo tega lista. 396 2-2

Učeneec

iz dobre hiše in z dobro šolsko naobrazbo se takoj sprejme v manufakturni trgovini

R. Stermecki, Celje.

Bolečine olajšati

in ubraniti se vnetja in oneznaženja ran se zamore samo z antiseptičnim obvezilom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3.10 se pošljejo 4 pušice, za 7 K pa deset pušic poštne prosto na vsako postajo avstr.-ogrske monarhije

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 v.

Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj
 lekarna „Pri črnem orlu“
 Praga, Mala strana, vopaj Nerudove ulice št. 203.
 Zaloge v lekarnah Av.-Ogrske.

Hišo

z vsemi gospodarskimi poslopji dam v najem. V hiši so pripravni prostori za gostilno in trgovino. — Natančen naslov se izve pri upravništvu „Nar. Lista“. 159 3-3

Edini najboljši

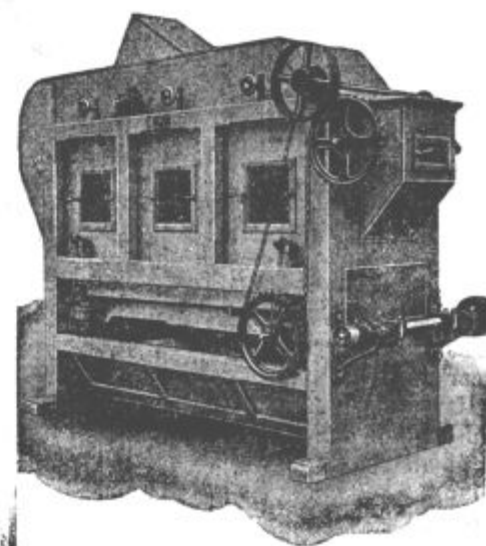
gumijski traki

za cepljenje trt se dobijo v Zvezni trgovini v Celju.

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v St. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

297 -12

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
 ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobita v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Iv. Jax & sin, Ljubljana
 Dunajska cesta šte. 17

336 52 5

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
 za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

Pluge, brane,

peronospora - brizgalnice in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Poštne hran. račun št. 54.366.
 Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno zalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrekih

Na prodaj

je zemljišče, tričetrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškim nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na **Josipa Serneč**, posest. sina, **Gradiška p. Pesnica.** 116

Darujte za Nar. sklad!

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne **gramofone, eufone in plošče**; zahtevajte cenike. — Istotam se dobi najboljši pomnoževalni aparat **„levograf“** za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna društva se opozarjajo posebno na to ngodnost. — **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. Gor.** 106 1

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velečinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K. 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-23

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje. Naročila izvršujem točno.

Veletrgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napeujanju, zaslezenju, motejnu prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika specialna steklenica K 5.—

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škatlici K 3'60. Naslov: **Lekarna pri angelu varhu**

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18-7

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-23

stavbena zlasti tesarska dela.